

Warunki obrotu dla instrumentów notowanych na Rynku Terminowym Produktów z dostawą gazu

Tekst jednolity

Zatwierdzony Uchwałą Zarządu nr 205/56/25 z dnia 24.11.2025 r.

Warunki obrotu wchodzi w życie z dniem 11.12.2025 r.

Wykaz terminów i skrótów użytych w tekście.....	4
Rozdział 1 Wstęp	8
Oddział 1 Opis i oznaczenie instrumentów	8
Oddział 2 Termin rozpoczęcia obrotu instrumentami.	9
Oddział 3 Określenie miejsc, form i terminów publicznego udostępniania Warunków obrotu.....	9
Rozdział 2 Informacje dla nabywców lub sprzedawców instrumentów terminowych na gaz.	9
Oddział 1 Opis czynników ryzyka.....	9
Oddział 2 Warunki jakie powinni spełniać nabywcy i sprzedawcy instrumentów terminowych na gaz	11
Oddział 3 Uprawnienia i obowiązki wynikające z instrumentów terminowych	11
Rozdział 3 Zasady działania Członków OTF	12
Oddział 1 Wymagania w zakresie członkostwa oraz dopuszczenia do działania na Rynku Terminowym Produktów na dostawę gazu	12
Oddział 2 Maklerzy TGE	13
Oddział 3 Zasady działania animatorów.....	13
Rozdział 4 Zasady obrotu instrumentów na RTPG.....	16
Oddział 1 Terminy notowania instrumentów.	16
Oddział 2 Podstawowe zasady obrotu instrumentami.	16
Oddział 3 Zasady przyjmowania, realizacji, modyfikacji i anulowania zleceń	17
Oddział 4 Zasady ustalania kursu, realizacja zleceń i transakcji w fazie notowań ciągłych	22
Oddział 5 Zasady ustalania kursu, realizacja zleceń i transakcji w fazie równoważenia	22
Oddział 6 Transakcje na OTF	24
Oddział 7 Sposób ustalenia dziennych kursów rozliczeniowych oraz jego publikacja.....	24
Oddział 8 Ograniczenia wahań limitów cen w zleceniach oraz ograniczenia wahań kursów transakcji.....	29
Oddział 9 Zasady wyznaczania kursów odniesienia.....	31
Oddział 10 Równoważenie rynku	31
Oddział 11 Zasady obrotu instrumentami w systemie aukcji.....	32
Oddział 12 Podsumowanie warunków obrotu na RTPG.....	36
Oddział 13 Wykonanie umów zawartych na RTPG	37
Rozdział 5 Ograniczenie, opóźnienie, zawieszenie lub zakończenie notowań instrumentami	37
Rozdział 6 Zapobieganie zakłóceniom obrotu	38
Rozdział 7 Anulowanie transakcji	40
Rozdział 8 Upowszechnianie informacji giełdowych	40
Oddział 1 Szczegółowe zasady i tryb publikowania informacji giełdowych	40
Oddział 2 Szczegółowe zasady udostępniania informacji giełdowych Członkom OTF	40
Rozdział 9 Zasady rozliczeń.....	41

Oddział 1	Rozrachunek w towarach	41
Załącznik- Standardy instrumentów notowanych na RTPG.		42
1.	Instrumenty typu BASE – z terminem wykonania w godzinach 06:00 do 06:00 każdego dnia	42
1.1	Instrumenty roczne typu BASE.....	42
1.2	Instrumenty sezonowe typu BASE	44
1.3	Instrumenty kwartalne typu BASE.....	46
1.4	Instrumenty miesięczne typu BASE.....	48
1.5	Instrumenty tygodniowe typu BASE.....	50

Wykaz terminów i skrótów użytych w tekście.

1. animator rynku – to podmiot będący Członkiem OTF zobowiązany w sposób stały, zgodnie z ustalonymi zasadami, do składania zleceń kupna i sprzedaży w ramach swojej działalności instrumentów na własny rachunek, w celu wspomagania płynności danego instrumentu;
2. Członek OTF – podmiot posiadający status Członka OTF, zgodnie z Regulaminem obrotu Zorganizowanej Platformy Obrotu Towarowej Giełdy Energii S.A.;
3. dzień dostawy – odpowiada dobie gazowej w rozumieniu IRIESPg i oznacza kolejne godziny począwszy od godziny 06:00 dnia bieżącego do godziny 06:00 dnia następnego, w których gaz zakontraktowany na giełdzie w Dniu Obrotu zostanie dostarczony lub odebrany;
4. dzień obrotu – dzień, kiedy odbywa się sesja RTPG w zakresie instrumentów terminowych na gaz;
5. dzień wygaśnięcia – ostatni dzień obrotu;
6. Giełda, TGE – Towarowa Giełda Energii S.A.;
7. handlu algorytmicznym dla produktów energetycznych - obrót produktami energetycznymi sprzedawanymi w obrocie hurtowym, obejmujący wykonywanie transakcji wysokiej częstotliwości, w którym algorytm komputerowy automatycznie ustala indywidualne parametry zleceń, takie jak warunki uruchomienia zlecenia, moment jego realizacji, cenę lub ilość instrumentów będących przedmiotem zlecenia lub sposób zarządzania zleceniem po jego złożeniu, przy ograniczonym udziale człowieka lub bez udziału człowieka, i nie obejmuje jakichkolwiek systemów wykorzystywanych wyłącznie w celu przekierowywania zleceń do jednej zorganizowanej platformy obrotu lub większej liczby takich platform lub w celu przetwarzania zleceń nieobejmującego określania jakichkolwiek parametrów transakcji lub potwierdzania zleceń lub przetwarzania potransakcyjnego zawartych transakcji;
8. instrument analizowany – instrument, dla którego wyznaczany jest dzienny kurs rozliczeniowy;
9. Instrument bazowy – gaz ziemny wysokometanowy grupy E, zgodny ze standardem określonym przez Zarząd Giełdy, którego kurs jest określony na Rynku Dnia Następnego gazu zgodnie z zasadami obowiązującymi w Regulaminie RTG;
10. instrument, instrument terminowy – kontrakt terminowy zawarty na OTF, w wyniku którego powstają prawa lub obowiązki, których instrumentem bazowym jest gaz ziemny z dostawą fizyczną, nie będący instrumentem finansowym, stanowiący przedmiot obrotu hurtowego;
11. instrument finansowy – instrument finansowy w rozumieniu ustawy o obrocie instrumentami finansowymi;
12. instrument referencyjny – instrument w relacji do którego wyznaczany jest kurs metodą 3 dla danego instrumentu w ramach którego wyróżnia się następujące kategorie:
 - instrumenty referencyjne nadrzędne (tj. instrument roczny w odniesieniu do instrumentu sezonu letniego, instrument sezonowy w odniesieniu do instrumentu kwartalnego, instrument kwartalny w odniesieniu do instrumentu miesięcznego, instrument miesięczny w odniesieniu do instrumentu

- tygodniowego), instrument sezonowy zimowy nie ma zdefiniowanego kontraktu nadrzędnego,
- instrumenty referencyjne równoległe (tj. instrument roczny w odniesieniu do rocznego, instrument sezonowy w odniesieniu do sezonowego, instrument kwartalny w odniesieniu do kwartalnego, instrument miesięczny w odniesieniu do miesięcznego, instrument tygodniowy w odniesieniu do tygodniowego);
13. IRiESPg – rozumie się przez to Instrukcję Ruchu i Eksploatacji Sieci Przesyłowej opracowaną przez Operatora Gazociągów Przesyłowych GAZ-SYSTEM S.A., zgodnie z art. 9 g) ustawy Prawo energetyczne;
 14. Izba Rozliczeniowa – Izba Rozliczeniowa Giełd Towarowych S.A. z siedzibą w Warszawie prowadząca izbę rozliczeniową i rozrachunkową, która pełni funkcję giełdowej izby rozrachunkowej;
 15. Kod ZUP – rozumie się przez to kod służący do identyfikacji ZUP;
 16. KNF – Komisja Nadzoru Finansowego;
 17. kontrakt, kontrakt terminowy – umowa zawarta na OTF, w wyniku której powstają prawa lub obowiązki związane z posiadaniem instrumentów;
 18. kontrakt roczny – kontrakt terminowy o rocznym terminie wykonania;
 19. kontrakt sezonowy – kontrakt terminowy o półrocznym terminie wykonania;
 20. kontrakt kwartalny – kontrakt terminowy o kwartalnym terminie wykonania;
 21. kontrakt miesięczny – kontrakt terminowy o miesięcznym terminie wykonania;
 22. kontrakt tygodniowy – kontrakt terminowy o tygodniowym terminie wykonania;
 23. kurs instrumentu – określona w momencie zawarcia kontraktu terminowego cena gazu w terminie wykonania;
 24. kurs referencyjny – kurs instrumentu referencyjnego, wyznaczonego jako wstępny kurs rozliczeniowy zgodnie z Warunkami obrotu;
 25. okres końca sesji – okres sesji bezpośrednio poprzedzający koniec sesji na OTF, stanowiący czas minimalnej aktywności ostatniego zlecenia;
 26. okno obserwacji – okres obejmujący czas sesji, w którym zawarte transakcje i aktywne zlecenia są wykorzystywane do wyznaczenia kursów zgodnie z §42 ust. 6 i ust.7 niniejszych Warunków obrotu;
 27. otwarcie pozycji długiej (pozycja długa) – kupno (nabycie) instrumentu terminowego;
 28. otwarcie pozycji krótkiej (pozycja krótka) – sprzedaż (zbycie) instrumentu terminowego;
 29. Platforma (OTF) – Zorganizowana Platformę Obrotu, o której mowa w art. 3 lit. 10 b) ustawy o obrocie instrumentami finansowymi, prowadzona przez Towarową Giełdę Energii S.A.;
 30. portfel – konto Członka OTF, do którego przyporządkowany jest co najmniej jeden kod ZUP;
 31. pozycja przeciwna – pozycją przeciwną do pozycji krótkiej jest pozycja długa dotycząca instrumentów tej samej serii; pozycją przeciwną do pozycji długiej jest pozycja krótka dotycząca instrumentów tej samej serii;

32. RDNg – wyodrębniony w ramach RDNiBg Rynek Dnia Następnego gazu, prowadzony przez Giełdę w ramach Rynku Towarów Giełdowych;
33. RDNiBg – Rynek Dnia Następnego i Bieżącego gazu, prowadzony przez Giełdę w ramach Rynku Towarów Giełdowych;
34. Regulamin OTF – Regulamin obrotu Zorganizowanej Platformy Obrotu Towarowej Giełdy Energii S.A.;
35. Regulamin RTG – Regulamin obrotu Rynku Towarów Giełdowych Towarowej Giełdy Energii S.A.;
36. Rozporządzenie 2016/679 – Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych);
37. Rozporządzenie 2016/957 – Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2016/957 z dnia 9 marca 2016 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 596/2014 w odniesieniu do regulacyjnych standardów technicznych dotyczących właściwych rozwiązań, systemów i procedur oraz formularzy powiadomienia stosowanych w celu zapobiegania praktykom stanowiącym nadużycie lub podejrzanym zleceniom i transakcjom, ich wykrywania i zgłaszania;
38. Rozporządzenie 2017/565 – Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2017/565 z dnia 25 kwietnia 2016 r. uzupełniające dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/65/UE w odniesieniu do wymogów organizacyjnych i warunków prowadzenia działalności przez firmy inwestycyjne oraz pojęć zdefiniowanych na potrzeby tej dyrektywy;
39. Rozporządzenie 2017/578 – Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2017/578 z dnia 13 czerwca 2016 r. uzupełniające dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/65/UE w sprawie rynków instrumentów finansowych w odniesieniu do regulacyjnych standardów technicznych określających wymogi w zakresie umów o realizowanie funkcji animatora rynku i programów dotyczących realizowania funkcji animatora rynku;
40. Rozporządzenie 2017/584 – Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2017/584 z dnia 14 lipca 2016 r. uzupełniające dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/65/UE w odniesieniu do regulacyjnych standardów technicznych określających wymogi organizacyjne w zakresie systemów obrotu;
41. Rozporządzenie 2017/580 – Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2017/580 z dnia 24 czerwca 2016 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 600/2014 w odniesieniu do regulacyjnych standardów technicznych w zakresie przechowywania właściwych danych dotyczących zleceń, których przedmiotem są instrumenty finansowe;
42. Rozporządzenie 2017/590 – Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2017/590 z dnia 28 lipca 2016 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 600/2014 w odniesieniu do regulacyjnych standardów technicznych dotyczących zgłaszania transakcji właściwym organom;
43. RTG – Rynek Towarów Giełdowych prowadzonych przez Giełdę zgodnie z ustawą o giełdach towarowych;

44. RTPG - Rynek Terminowy Produktów z dostawą gazu prowadzony na OTF przez Giełdę;
45. rynek bazowy – rynek instrumentu bazowego, Rynek Dnia Następnego gazu prowadzony przez Giełdę na Rynku Towarów Giełdowych;
46. seria instrumentu – instrumenty odpowiadające określoneemu przez Giełdę standardowi charakteryzujące się w szczególności tym samym instrumentem bazowym i tym samym okresem wykonania;
47. system informatyczny giełdy – zespół urządzeń i oprogramowania, w szczególności wyspecjalizowany program komputerowy, za pośrednictwem, którego odbywa się obrót na Platformie;
48. tabela zleceń – uporządkowane zestawienie zleceń kupna i sprzedaży;
49. ustawa o obrocie instrumentami finansowymi – ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi;
50. wartość kontraktu – kurs instrumentu pomnożony przez liczbę godzin w terminie wykonania kontraktu;
51. Warunki obrotu – niniejsze Warunki obrotu dla instrumentów notowanych na Rynku Terminowym Produktów z dostawą gazu;
52. ZUP – rozumie się przez to Zleceniodawcę Usługi Przesyłania zdefiniowanego w IRiESPg.

Rozdział 1 Wstęp

Oddział 1 Opis i oznaczenie instrumentów

§ 1

1. Warunki obrotu dotyczą instrumentów, których cena zależy bezpośrednio od ceny paliw gazowych, stanowiących przedmiot obrotu hurtowego i niebędących instrumentem finansowym.
2. Przez kontrakt na gaz rozumie się umowę zobowiązującą sprzedającego (wystawcę instrumentu) do dostarczenia gazu, w określonym terminie, po określonej cenie oraz zobowiązującą kupującego (nabywcę instrumentu) do odbioru gazu w określonym terminie i zapłaty określonej ceny.
3. W ramach instrumentów terminowych na gaz ze względu na okres wykonania wyróżnia się instrumenty: tygodniowe, miesięczne, kwartalne, sezonowe i roczne.
4. Na RTPG instrumenty na gaz notowane są w seriach. Jednocześnie w tym samym czasie notowanych jest:
 - 4 serie instrumentów tygodniowych;
 - 12 serii instrumentów miesięcznych;
 - 6 serii instrumentów kwartalnych;
 - 4 serie instrumentów sezonowych;
 - 4 serie instrumentów rocznych.
5. Roczne, sezonowe i kwartalne instrumenty terminowe podlegają podziałowi. W dniu poprzedzającym rozpoczęcie terminu wykonania instrumentu następuje jego podział na: trzy instrumenty miesięczne w przypadku instrumentu kwartalnego lub cztery instrumenty kwartalne w przypadku instrumentu rocznego lub dwa instrumenty kwartalne w przypadku instrumentu sezonowego, przy czym instrument pierwszego kwartału natychmiast ulega podziałowi na trzy instrumenty miesięczne. W dniu podziału instrumentu po zakończeniu sesji giełdowej, pozycje otwarte w dzielonym instrumencie są zamieniane na analogiczne pozycje otwarte w trzech instrumentach miesięcznych (w przypadku instrumentów kwartalnych) lub w czterech instrumentach kwartalnych (w przypadku instrumentów rocznych) lub w dwóch instrumentach kwartalnych (w przypadku instrumentów sezonowych). Przy podziale instrumentów rocznych sezonowych i kwartalnych pozycje przyporządkowane do instrumentu pierwszego kwartału są zamieniane na analogiczne pozycje otwarte w trzech instrumentach miesięcznych. Początek i koniec terminu wykonania czterech instrumentów kwartalnych pokrywa się z początkiem i końcem terminu wykonania instrumentu rocznego. Początek i koniec terminu wykonania dwóch instrumentów kwartalnych pokrywa się z początkiem i końcem terminu wykonania instrumentu sezonowego. Początek i koniec terminu wykonania trzech instrumentów miesięcznych pokrywa się z początkiem i końcem wykonania instrumentu kwartalnego.
6. Charakterystyka oraz szczegółowe parametry instrumentów zostały określone w standardach instrumentów w Załączniku do niniejszych Warunków obrotu.

7. Termin wygasania oraz wykonania kontraktu każdego okresu zdefiniowany jest w standardzie instrumentu, w Załączniku do niniejszych Warunków obrotu oraz „Kalendarzu notowania i wykonania na RTPG”.

Oddział 2 Termin rozpoczęcia obrotu instrumentami.

§ 2

1. Termin rozpoczęcia obrotu pierwszych serii instrumentów określa Zarząd Giełdy przy wprowadzaniu instrumentów do obrotu na Platformie. Zarząd Giełdy lub upoważniony przez Zarząd pracownik Giełdy określa terminy notowania i wykonania umów dla wszystkich wprowadzanych instrumentów w „Kalendarzu notowania i wykonania na RTPG”.
2. „Kalendarz notowania i wykonania na RTPG” zostaje ustalony i przekazany do publicznej wiadomości najpóźniej na 14 dni przed rozpoczęciem obrotu.

Oddział 3 Określenie miejsc, form i terminów publicznego udostępniania Warunków obrotu.

§ 3

Warunki obrotu udostępniane są co najmniej na 7 dni przed rozpoczęciem obrotu instrumentami terminowymi w siedzibie Giełdy oraz na jej stronach internetowych.

Rozdział 2 Informacje dla nabywców lub sprzedawców instrumentów terminowych na gaz.

Oddział 1 Opis czynników ryzyka

§ 4

Informacje ogólne

1. Wszelkie decyzje inwestycyjne powinny być podejmowane na podstawie odpowiedniej znajomości mechanizmów regulujących obrót instrumentami terminowymi oraz ze świadomością występowania ryzyka specyficznego dla tych instrumentów.
2. Giełda nie ponosi żadnej odpowiedzialności z tytułu ryzyka inwestycyjnego wynikającego z obrotu instrumentami terminowymi.

§ 5

Ryzyko rynkowe

1. Ryzyko rynkowe związane jest ze zmianą kursów instrumentów terminowych i ceny instrumentu bazowego. Kurs instrumentu terminowego zależy głównie od ceny instrumentu bazowego. Członek OTF zawierający transakcje na Rynku Terminowym

- Produktów z dostawą gazu jest narażony na większe ryzyko zmiany kursów niż na rynku instrumentu bazowego w związku z istnieniem tzw. efektu dźwigni finansowej.
2. Efekt dźwigni finansowej jest spowodowany faktem, że wartość wpłaconego zabezpieczenia stanowi część wartości instrumentu terminowego, w związku z czym straty bądź zyski spowodowane zmianą kursu instrumentu terminowego odniesione do wartości zaangażowanego kapitału (czyli wartości zabezpieczenia) mogą przyjmować znaczne wartości, niespotykane na rynku instrumentu bazowego.
 3. Ewentualna strata poniesiona na Rynku Terminowym Produktów z dostawą gazu może przekroczyć wartość początkową inwestycji, rozumianą jako kwota wpłaconego zabezpieczenia.
 4. W przypadku spadku środków w depozycie wstępnym i depozycie uzupełniającym poniżej określonego przez Izbę Rozliczeniową minimalnego poziomu, inwestor posiadający otwarte pozycje zostaje wezwany do uzupełnienia depozytu. Gdy uzupełnienie nie zostanie dokonane w określonym czasie, zostaną złożone w imieniu danego podmiotu zlecenie mające na celu zmniejszenie jego salda pozycji do wykonania.
 5. Złożenie zlecenia, o którym mowa w ust. 4, z ceną poniżej kursu otwarcia pozycji długiej oraz zlecenia z ceną wyższą od kursu otwarcia pozycji krótkiej oznacza stratę na transakcji. Strata ta może przewyższać wielkość początkowej inwestycji, jeżeli odpowiednia różnica między wartościami pozycji otwarcia i złożonego zlecenia jest wyższa niż wartość wniesionego depozytu.

§ 6

Ryzyko płynności

1. Na Rynku Terminowym Produktów z dostawą gazu, szczególnie w początkowym okresie, mogą wystąpić trudności w zawarciu dużej transakcji lub zawarcie takiej transakcji może niekorzystnie wpłynąć na poziom kursów rynkowych.
2. Członek OTF może mieć problemy z zawarciem transakcji mającej na celu zmniejszenie jego salda pozycji do wykonania, po spodziewanej cenie z powodu braku zleceń przeciwnych.
3. Płynność obrotu może również zależeć od aktywności animatorów rynku.

§ 7

Ryzyko specyficzne

Ryzyko specyficzne wynika ze zmian cen gazu notowanego na Rynku Dnia Następnego gazu prowadzonym przez Giełdę, które mogą podlegać znacznej zmienności wpływając na kurs instrumentu terminowego oraz wysokość depozytów zabezpieczających.

§ 8

Ryzyko prawne

1. Giełda informuje, że nieodłączną częścią każdej inwestycji jest ryzyko prawne. Poziom tego ryzyka jest zróżnicowany i zależy od rodzaju instrumentu terminowego, który jest przedmiotem inwestycji i regulacji prawa unijnego i krajowego.

2. Nie można wykluczyć, iż na skutek zmian prawnych obrót instrumentami terminowymi może wiązać się z ryzykiem prawnym utraty części lub całości możliwości obrotu instrumentami terminowymi, możliwością zmiany sposobu rozliczania transakcji.
3. Podjęcie każdej decyzji zakupu lub sprzedaży instrumentu terminowego wiąże się między innymi z koniecznością oceny ryzyka prawnego z nim związanego.

§ 9

Ryzyko dostawy

1. Giełda nie ponosi odpowiedzialności za fizyczną dostawę lub odbiór gazu w ramach kontraktów terminowych zawartych na RTPG.
2. W przypadku braku możliwości dokonania zgłoszenia do fizycznej realizacji dostawy gazu, wolumen transakcji zawartej na RTPG ulegnie odpowiedniemu zmniejszeniu o wolumen właściwy dla tych Dni Dostawy.

Oddział 2 Warunki jakie powinni spełniać nabywcy i sprzedawcy instrumentów terminowych na gaz

§ 10

1. Nabywcami i sprzedawcami instrumentów notowanych na RTPG na zasadach określonych w niniejszych Warunkach obrotu, mogą być Członkowie OTF:
 - a) dopuszczeni zgodnie z Regulaminem OTF do działania na RTPG w zakresie instrumentów terminowych na gaz,
 - b) dopuszczeni do działania i posiadający możliwość zawierania transakcji na Rynku Dnia Następnego i Bieżącego gazu, dla odpowiedniego obszaru bilansowania i rodzaju gazu, prowadzonego przez Giełdę oraz posiadający możliwość składania zleceń na tym rynku.
2. Szczegółowe informacje o warunkach, jakie powinien spełnić Członek OTF aby móc zawierać transakcje na RTPG określają § 13 - § 14.

Oddział 3 Uprawnienia i obowiązki wynikające z instrumentów terminowych

§ 11

Kontrakt rozumiany jest jako umowa zobowiązująca sprzedającego (wystawcę) do dostarczenia gazu w określonym terminie i po określonej cenie, oraz zobowiązująca kupującego (nabywcę) do odbioru gazu w określonym terminie i po określonej cenie. Wykonanie zawartej na Platformie umowy następuje poprzez rozliczenie pieniężne i dostawę fizyczną gazu.

Rozdział 3 Zasady działania Członków OTF

Oddział 1 Wymagania w zakresie członkostwa oraz dopuszczenia do działania na Rynku Terminowym Produktów na dostawę gazu

§ 12

Członkostwo na OTF

1. Zawarcie umowy o członkostwo następuje zgodnie z przepisami Regulaminu OTF, na wniosek zainteresowanego podmiotu.
2. Złożenie przez podmiot zainteresowany uzyskaniem członkostwa na OTF wniosku, o którym mowa w ust. 1, traktowane jest jako złożenie oferty zawarcia umowy o członkostwo.
3. Zawarcie umowy o członkostwo następuje z momentem podjęcia przez Zarząd TGE uchwały o przyznaniu statusu Członka OTF.
4. Członkami OTF mogą być podmioty określone w § 15 ust 1 i 2 Regulaminu OTF.

§ 13

Dopuszczenie do działania na RTPG

1. Dopuszczenie Członka OTF do działania następuje zgodnie z przepisami Regulaminu OTF, na wniosek zainteresowanego podmiotu.
 - a) Zarząd TGE dopuszcza wnioskodawcę do działania na RTPG, jeżeli wnioskodawca spełnia warunki określone w Regulaminie OTF, w szczególności w § 23 i w § 26 Regulaminu OTF
2. Członek OTF deklarujący korzystanie z oprogramowania własnego w celu łączenia się z systemem informatycznym Giełdy zobowiązany jest spełnić warunki określone w § 30 Regulaminu OTF.

§ 14

Udokumentowanie przez podmiot ubiegający się o dopuszczenie do działania na RTPG możliwości prawidłowego rozliczania i rozrachunku transakcji, odbywa się poprzez przekazanie Giełdzie:

- a) potwierdzenia ze strony Izby Rozliczeniowej o posiadaniu przez Członka OTF statusu uczestnika rozliczającego, lub
- b) potwierdzenia ze strony Izby Rozliczeniowej o powierzeniu rozliczenia i rozrachunku transakcji zawieranych przez ten podmiot uczestnikowi rozliczającemu.

Oddział 2 Maklerzy TGE

§ 15

1. Osobą reprezentującą Członka OTF w transakcjach na Platformie jest makler TGE upoważniony przez Członka OTF do zawierania transakcji w imieniu Członka OTF i spełniający warunki określone w § 34 Regulaminu OTF.
2. Członek OTF zobowiązany jest do wyznaczenia i zgłoszenia do TGE co najmniej jednej osoby nadzorującej, zwanej „maklerem nadzorującym”.
3. Makler TGE reprezentuje Członka OTF w transakcjach zgodnie z zasadami określonymi w § 35 Regulaminu OTF.
4. Makler TGE rozumiany jest przez TGE jako pracownik zatrudniony przez Członka OTF na kluczowym stanowisku w rozumieniu Rozporządzenia 2017/584.

§ 16

1. Członek OTF ponosi całkowitą odpowiedzialność za działalność maklera TGE związaną z wykonywaniem jego obowiązków dotyczących obrotu na Platformie.
2. Makler TGE odpowiedzialny jest w szczególności za przekazywanie na Platformę zleceń zgodnie z regulacjami obowiązującymi na OTF. Przez przekazanie zlecenia rozumie się w szczególności jego weryfikację i autoryzację zgodnie z regulacjami Członka OTF, w sposób umożliwiający Członkowi OTF przyporządkowanie zlecenia do danej osoby reprezentującej Członka OTF w transakcjach.

§ 17

Członek OTF zobowiązany jest do stworzenia i realizacji procedur dotyczących przekazywania zleceń na Platformę. Procedury powinny obejmować w szczególności:

- a) tryb przyznawania uprawnień maklerom TGE, w tym zasady dokonywania weryfikacji ich kwalifikacji i doświadczenia,
- b) zasady przekazywania zleceń na Platformę,
- c) zasady stosowania funkcji awaryjnych,
- d) zasady filtrowania zleceń obejmujące ustalanie limitów dotyczących wprowadzanych zleceń oraz zasady wprowadzania limitów,
- e) zasady dostępu do systemów informatycznych giełdy.

Oddział 3 Zasady działania animatorów

§ 18

Animatorem rynku jest Członek OTF, który na podstawie osobno zawartej z Giełdą umowy jest zobowiązany do stałego składania zleceń kupna i sprzedaży danych instrumentów w celu podtrzymywania płynności obrotu danego instrumentu.

1. Animator rynku nie jest zobowiązany do realizacji obowiązujących go wymogów animowania w przypadku wystąpienia wyjątkowych okoliczności, o których mowa w art. 3 Rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2017/578 (dalej zwanych wyjątkowymi okolicznościami), z zastrzeżeniem, że obowiązek animowania:
 - a) w odniesieniu do okoliczności, o których mowa w art. 3 lit. a) i c) Rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2017/578 – ulega zawieszeniu po ogłoszeniu wystąpienia danej okoliczności przez Giełdę, i obowiązuje w okresie trwania danej okoliczności,
 - b) w odniesieniu do okoliczności, o których mowa w art. 3 lit. b) Rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2017/578 – ulega zawieszeniu po ogłoszeniu przez Giełdę informacji o takiej okoliczności, o ile jej wystąpienie może mieć w ocenie Giełdy wpływ na bezpieczeństwo obrotu giełdowego, i obowiązuje w okresie trwania danej okoliczności,
 - c) w przypadku wystąpienia okoliczności, o których mowa w art. 3 lit. d) Rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2017/578 - ulega zawieszeniu po uprzednim poinformowaniu Giełdy o wystąpieniu u animatora rynku danej okoliczności, i obowiązuje w okresie trwania danej okoliczności na wskazanym przez animatora rynku w informacji, o której mowa w ust. 4.
2. Informacje o wystąpieniu wyjątkowych okoliczności, o których mowa w ust. 2 lit. a) i b), Giełda podaje niezwłocznie do wiadomości publicznej.
3. Animator rynku jest zobowiązany do niezwłocznego informowania Giełdy o braku możliwości wykonywania umowy o animowanie w przypadku wystąpienia wyjątkowych okoliczności, o których mowa w ust. 2 lit. c), oraz szczegółowego wskazania przyczyn wystąpienia danej okoliczności.
4. W przypadku ustania wyjątkowych okoliczności animator rynku zobowiązany jest do niezwłocznego wznowienia wykonywania swoich zadań w pełnym zakresie i na zasadach wynikających z umowy o animowanie oraz właściwych przepisów giełdowych.
5. Przypadki wystąpienia wyjątkowych okoliczności nie wyłączają możliwości składania przez animatora rynku wyłącznie zleceń kupna albo wyłącznie zleceń sprzedaży.

§ 19

1. Animator rynku nie jest zobowiązany do realizacji obowiązujących go wymogów animowania w przypadku wystąpienia skrajnych warunków rynkowych na RTPG, o których mowa w § 20, jeżeli zaistniały na instrumencie będącym przedmiotem umowy z Giełdą.
2. W przypadku ustania skrajnych warunków rynkowych animator rynku zobowiązany jest do niezwłocznego wznowienia wykonywania swoich zadań w pełnym zakresie i na zasadach wynikających z umowy o animowanie oraz właściwych przepisów Giełdy.

§ 20

Skrajne warunki rynkowe

1. Za skrajne warunki rynkowe uznaje się:
 - a) zmniejszenie procentowego odchylenia widełek statycznych od kursu odniesienia w czasie notowań,
 - b) zwiększenie procentowego odchylenia widełek statycznych od kursu odniesienia w czasie notowań,
 - c) zniesienie widełek statycznych zgodnie z Regulaminem OTF.
2. O wystąpieniu skrajnych warunków rynkowych mowa, jeżeli co najmniej jedno ze zdarzeń opisanych w ust. 1 miało miejsce dla danej serii instrumentu notowanego na OTF.
3. Giełda informuje Członków OTF o wprowadzeniu skrajnych warunków rynkowych ze wskazaniem serii instrumentów, które spełniają warunek określony w ust. 2.

§ 21

1. Animator rynku zobowiązany jest do ustanowienia procedur wewnętrznych w zakresie nadzoru, zgodności i audytu zapewniających mu możliwość monitorowania własnej działalności pod kątem prawidłowego wykonywania funkcji animatora rynku, w szczególności monitorowania zgodności jego czynności z właściwymi przepisami prawa, w tym przepisami Rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2017/578, przepisami Regulaminu OTF, niniejszych Szczegółowych Zasad oraz innymi przepisami Giełdy dotyczącymi wykonywania funkcji animatora rynku.
2. Animator rynku zobowiązany jest do prowadzenia odrębnej ewidencji zleceń składanych w ramach wykonywania funkcji animatora rynku.
3. Animator rynku zobowiązany jest do przechowywania dokumentów, o których mowa w ust. 1 i 2, przez okres wynikający z właściwych przepisów prawa oraz ich udostępniania na pisemne żądanie Giełdzie lub właściwemu organowi nadzoru.

§ 22

Giełda podaje do wiadomości publicznej informację o zawarciu i o wypowiedzeniu każdej umowy o pełnienie funkcji animatora rynku.

§ 23

1. Zarząd Giełdy określa szczegółowe zasady działania animatora rynku oraz programy zachęt do animowania.
2. Zasady działania animatora nieuregulowane umową o pełnienie funkcji określa – Ustawa, Regulamin OTF, niniejsze Warunki obrotu oraz przepisy Rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2017/578.

Rozdział 4 Zasady obrotu instrumentów na RTPG

Oddział 1 Terminy notowania instrumentów.

§ 24

1. Rozpoczęcie i zakończenie obrotu kolejnymi seriami instrumentów następuje zgodnie z „Kalendarzem notowania i wykonania na RTPG”, określanym przez Zarząd Giełdy.
2. Notowania prowadzone są w godzinach 8:00 – 14:00 od poniedziałku do piątku, w dni robocze, z zastrzeżeniem ust. 3.
3. Aukcje odbywają się według harmonogramu określonego w § 51 ust. 2, o ile Zarząd Giełdy nie postanowi inaczej.

Oddział 2 Podstawowe zasady obrotu instrumentami.

§ 25

Instrument bazowy

Instrumentem bazowym jest gaz ziemny wysokometanowy grupy E, zgodny ze standardem określonym przez Zarząd Giełdy, którego kurs określany jest na Rynku Dnia Następnego gazu, wyrażony jako PLN/MWh z dokładnością do 1 grosza (0,01 PLN).

§ 26

Podział instrumentu

1. Roczne i sezonowe instrumenty terminowe podlegają podziałowi na cztery i dwa instrumenty kwartalne. Podział instrumentu rocznego i instrumentu sezonowego następuje w dniu poprzedzającym rozpoczęcie terminu wykonania. W dniu podziału instrumentu, po zakończeniu sesji giełdowej Izba Rozliczeniowa dokonuje podziału otwartych pozycji w dzielonym instrumencie rocznym lub instrumencie sezonowym na analogiczne pozycje w instrumentach kwartalnych, każdy instrument z innym terminem wykonania, przy czym początek, koniec i długość terminu wykonania instrumentów kwartalnych pokrywa się z początkiem, końcem oraz długością terminu wykonania instrumentu rocznego lub instrumentu sezonowego.
2. Kwartalne instrumenty terminowe podlegają podziałowi na trzy instrumenty miesięczne. Podział instrumentu kwartalnego następuje w dniu poprzedzającym rozpoczęcie terminu wykonania. W dniu podziału instrumentu po zakończeniu sesji giełdowej, Izba Rozliczeniowa dokonuje podziału otwartych pozycji w dzielonym instrumencie kwartalnym na analogiczne pozycje w trzech instrumentach miesięcznych, każdy instrument z innym terminem wykonania, przy czym początek, koniec i długość terminu wykonania trzech instrumentów miesięcznych pokrywa się z początkiem, końcem oraz długością terminu wykonania instrumentu kwartalnego.

§ 27

System notowań

1. Obrót na instrumentach terminowych na gaz odbywa się w systemie notowań ciągłych, z zastrzeżeniem ust. 4. lub aukcji.
2. W fazie notowań ciągłych mogą być składane na Platformę nowe zlecenia, a zlecenia istniejące mogą być modyfikowane i anulowane.
3. Zlecenia w fazie notowań ciągłych podlegają realizacji zgodnie z §39.
4. W przypadku przekroczenia ograniczeń, o których mowa w § 46 wprowadzona jest dodatkowa faza notowań, faza równoważenia.
5. W fazie równoważenia nowe zlecenia są przyjmowane do arkusza zleceń, a zlecenia istniejące w arkuszu zleceń mogą być modyfikowane lub anulowane.
6. Zlecenia w fazie równoważenia szczegółowo opisuje §40
7. Ustalenie kursu równoważenia szczegółowo opisuje §40.
8. W systemie aukcji zlecenia podlegają zasadom określonym w Rozdziale 4. Oddział 11 Warunków obrotu.
9. Zlecenia wprowadzane są wyłącznie przy użyciu systemu informatycznego giełdy.

§ 28

Sytuacje awaryjne

1. Zarząd Giełdy ma prawo do ograniczenia, zawieszenia, opóźnienia lub zakończenia obrotu na poszczególnych rynkach, w tym do odwołania sesji w danym dniu jeżeli uzna, że takie działania są wskazane ze względu na interes Członków OTF, bezpieczeństwo obrotu lub zachowanie uczciwych zasad obrotu na rynku, zgodnie z § 50 Regulaminu OTF.
2. Zarząd Giełdy ma prawo do anulowania sesji oraz wyznaczonych kursów transakcyjnych jeżeli uzna, że takie działania są wskazane ze względu na interes Członków OTF, bezpieczeństwo obrotu lub zachowanie uczciwych zasad obrotu na rynku.

§ 29

Ileokroć mowa jest o Przewodniczącym sesji bądź upoważnionym pracowniku Giełdy rozumie się przez to osobę upoważnioną do prowadzenia sesji zgodnie z obowiązującymi regulacjami.

Oddział 3 Zasady przyjmowanie, realizacji, modyfikacji i anulowania zleceń

§ 30

1. Członkowie OTF składają zlecenia w odniesieniu do portfela. W systemie informatycznym giełdy portfel jest zdefiniowany jako konto przypisane do Członka OTF.
2. Do każdego konta na RTPG przypisany jest co najmniej jeden Kod ZUP.

3. Członek OTF może posiadać Portfele dla Kodów ZUP Udostępnionych.
4. Zlecenia składane przez Członków OTF podlegają zasadzie uznaniowości zgodnie z Regulaminem Giełdy.
5. Zlecenia składane przez Członków OTF na RTPG podlegają ograniczeniom wahań limitów cen w zleceniach oraz ograniczeniom wahań kursów transakcji.
6. Członek OTF może złożyć więcej niż jedno zlecenie w odniesieniu do danego konta.

§ 31

Członkowie OTF, którzy nabywają lub zbywają instrumenty notowane na RTPG przy pomocy algorytmu komputerowego bez udziału człowieka lub przy ograniczonym udziale człowieka i jest to działalność stanowiąca handel algorytmiczny dla produktów energetycznych, muszą spełnić wymogi określone w Regulaminie OTF - § 65 ust. 2.

§ 32

1. Każde zlecenie Członka OTF składane na RTPG powinno zawierać w szczególności następujące parametry:
 - a) oznaczenie (kod) instrumentu będącego przedmiotem zlecenia,
 - b) rodzaj zlecenia (kupno / sprzedaż),
 - c) konto, w odniesieniu do którego zlecenie jest składane,
 - d) wolumen, czyli liczbę instrumentów, które mogą być przedmiotem transakcji,
 - e) limit ceny z dokładnością do jednego grosza lub polecenie wykonania zlecenia bez określania limitu ceny,
 - f) termin ważności,
 - g) warunki realizacji zlecenia, których szczegółowy opis zawarty jest w § 33,
 - h) oznaczenie (kod) Członka OTF wystawiającego zlecenie,
 - i) datę i godzinę wystawienia zlecenia,
 - j) numer zlecenia.
2. Zlecenia uczestniczące w handlu algorytmicznym dla produktów energetycznych muszą posiadać oznaczenie danego algorytmu.
3. Jedno zlecenie nie może obejmować więcej niż 100 kontraktów
4. Minimalna ilość kontraktów w pojedynczym zleceniu to 1 kontrakt, zastrzeżeniem § 56 ust. 5.

§ 33

Rodzaje zleceń

1. Zlecenia wprowadzane do notowań powinny zawierać warunki realizacji i termin ich ważności. W zależności od warunków i terminu realizacji występują następujące typy zleceń:
 - a) Zlecenie ważne do końca okresu notowań (Good until expiry) – zlecenie jest ważne do końca notowania instrumentu. Może być składane w dowolnej fazie notowań. Zlecenie bądź jego niezrealizowana część, złożona w jednej fazie notowań, przechodzi na kolejną.
 - b) Zlecenie do dnia (Good until date) – zlecenie jest ważne do daty określonej na etapie składania zlecenia. Może być składane w dowolnej fazie notowań. Zlecenie bądź jego niezrealizowana część, złożone w jednej fazie notowań, przechodzi na kolejną. Zlecenie bądź jego niezrealizowana część przechodzi na kolejną sesję notowania instrumentu do dnia, w którym upływa określony termin.
 - c) Zlecenie dzienne (Rest of Day) – zlecenie jest ważne w dniu przekazania na Platformę. Może być składane w dowolnej fazie notowań. Zlecenie bądź jego niezrealizowana część, złożone w jednej fazie notowań, przechodzi na kolejną.
 - d) Zlecenie czasowe (Timed order) – zlecenie jest ważne w dniu przekazania na Platformę do czasu określonego na etapie składania zlecenia. Może uczestniczyć wyłącznie w fazie notowań ciągłych. W przypadku rozpoczęcia równoważenia przed wskazanym czasem w zleceniu, zlecenie to jest zawieszane.
 - e) Zlecenie przypisane do fazy sesji (Session) – zlecenie jest ważne do końca fazy notowań, w trakcie trwania której zostało złożone na rynek. Może być składane w dowolnej fazie notowań. Niezrealizowane zlecenie, bądź jego część jest anulowana po zmianie fazy notowań. Typ zlecenia dedykowany do składania na aukcję.
 - f) Zlecenie zrealizuj i anuluj (Fill and Kill) – zlecenie można złożyć wyłącznie podczas fazy notowań ciągłych. Zlecenie nie jest ujęte w tabeli zleceń i podlega natychmiastowej realizacji bądź jest anulowane. Zlecenie jest realizowane w całości lub częściowo. Jest ważne do momentu zawarcia pierwszej transakcji lub pierwszych transakcji, jeżeli realizowane są jednocześnie, niezrealizowana część zlecenia jest anulowana.
 - g) Zlecenie zrealizuj lub anuluj (Fill or Kill) – zlecenie można złożyć wyłącznie podczas fazy notowań ciągłych. Zlecenie nie jest ujęte w tabeli zleceń i podlega natychmiastowej realizacji bądź jest anulowane. Zlecenie musi być zrealizowane w całości albo nie zostanie zrealizowane w ogóle. Jest ważne do momentu zawarcia pierwszej transakcji lub pierwszych transakcji, jeżeli realizowane są jednocześnie.
2. Zlecenia typu Fill and kill i Fill or kill nie są ujęte w tabeli zleceń. Po złożeniu takich typów zlecenia następuje zawarcie transakcji albo są one usuwane.

§ 34

1. Zlecenie może zawierać dodatkowy warunek, od którego zależy pojawienie się tego zlecenia na rynku – zlecenie z warunkiem aktywacji (Stop Loss), na zasadach określonych w niniejszym paragrafie:
2. Warunek aktywacji zlecenia (Stop Loss) obejmuje następujące parametry:
 - a) instrument warunku aktywacji – nazwa instrumentu, którego dotyczy warunek aktywacji,
 - b) limit warunku aktywacji – kurs lub limit ceny instrumentu warunku aktywacji,
 - c) rodzaj warunku aktywacji – oznaczenie, czy spełnienie warunku aktywacji zlecenia nastąpi z chwilą, gdy:
 - i) kurs ostatniej transakcji będzie równy lub niższy od limitu warunku aktywacji,
 - ii) kurs ostatniej transakcji będzie równy lub wyższy od limitu warunku aktywacji,
 - iii) w tabeli zleceń pojawi się zlecenie rynkowe określonego rodzaju (kupno / sprzedaż) z limitem ceny równym lub niższym od limitu warunku aktywacji, z zastrzeżeniem, że zlecenie rynkowe, które podlega natychmiastowej realizacji nie powoduje spełnienia warunku aktywacji.
 - iv) w tabeli zleceń pojawi się zlecenie rynkowe określonego rodzaju (kupno / sprzedaż) z limitem ceny równym lub wyższym od limitu warunku aktywacji, z zastrzeżeniem, że zlecenie rynkowe, które podlega natychmiastowej realizacji nie powoduje spełnienia warunku aktywacji.
3. Zlecenia nie można modyfikować w zakresie warunków aktywacji. Do momentu aktywacji zlecenie z warunkiem aktywacji (Stop Loss) jest zleceniem lokalnym ważnym do końca sesji. Nieaktywowane zlecenie (lokalne) nie przechodzi na następną sesję. Zlecenie zostaje złożone na rynek (aktywowane) w chwili spełnienia warunku aktywacji, a jego modyfikacja, zawieszenie, anulowanie oraz realizacja następuje zgodnie z zasadami określonymi dla zleceń bez warunku aktywacji.
4. O kolejności aktywacji zleceń z warunkiem aktywacji decyduje czas przyjęcia zlecenia na Platformę. Zlecenie może być składane i aktywowane wyłącznie w fazie notowań ciągłych.
5. W momencie aktywowania, zlecenia z warunkiem aktywacji weryfikowane są pod względem ograniczenia limitów cen w zleceniach.

§ 35

1. Zlecenia mogą zostać złożone na rynek (zlecenie rynkowe) albo lokalnie (zlecenie lokalne). Zlecenia lokalne nie biorą udziału w notowaniach.

2. Zlecenie lokalne może zostać złożone na rynek przez aktywowanie. Czas aktywowania wyznacza czas przyjęcia zlecenia na Platformę.
3. Zlecenie rynkowe może stać się zleceniem lokalnym przez zawieszenie. Aktywowanie i zawieszenie zleceń można wykonać podczas notowań na RTPG.
4. Zlecenia lokalne są weryfikowane ze względu na okres ważności zlecenia i pozostają ważne do czasu upływu tego okresu.
5. Weryfikacja zleceń lokalnych ze względu na ograniczenia limitów cen w zleceniach:
6. zlecenia lokalne nie są weryfikowane pod względem ograniczenia limitów cen w zleceniach,
7. w momencie aktywowania zlecenia lokalne są weryfikowane pod względem ograniczenia limitów cen w zleceniach.
8. Składanie zleceń na rynek możliwe jest tylko podczas prowadzenia notowań na RTPG.

§ 36

1. Członkowie OTF mogą modyfikować własne zlecenia. Modyfikacji mogą podlegać:
 - a) oferowana liczba kontraktów,
 - b) limit ceny.
2. Zlecenia można modyfikować w trakcie notowań, w dniach sesyjnych. Jeśli modyfikacja polega na zmniejszeniu wolumenu gazu, czas złożenia zlecenia nie ulega zmianie. W pozostałych przypadkach modyfikacji (zwiększenie wolumenu i zmiana ceny), zlecenie otrzymuje nowy czas złożenia.
3. Zlecenie złożone na rynek pozostaje aktywne do czasu zakończenia procesu modyfikacji albo anulowania.

§ 37

Zlecenie może zostać anulowane przez Członka OTF, który złożył to zlecenie, przed upływem terminu ważności zlecenia. Nie mogą być anulowane zlecenia będące przedmiotem zawartych transakcji.

§ 38

Uznaniowość

1. Na instrumentach notowanych w ramach RTPG obowiązuje zasada uznaniowości.
2. Uznaniowość polega na możliwości wprowadzenia ograniczenia maksymalnej liczby kontraktów (liczby lotów) w pojedynczym zleceniu, które może być złożone na rynek.
3. Ograniczenie, o którym mowa w ust. 2, jest wprowadzane indywidualnie dla każdej serii notowanego instrumentu.
4. W przypadku obowiązywania uznaniowości ograniczenie wielkości wolumenu w zleceniach obowiązuje w systemie notowań ciągłych, w systemie kursu jednolitego oraz podczas aukcji.

5. Szczegółowy sposób wyliczania wielkości ograniczenia wolumenu w zleceniach opisany został w Rozdziale IX Oddziale 4 Regulaminu OTF.

Oddział 4 Zasady ustalania kursu, realizacja zleceń i transakcji w fazie notowań ciągłych

§ 39

1. Transakcje zawierane są po kursie równym limitowi ceny, jaki został podany w zleceniu wcześniej wprowadzonym, oczekującym w tabeli zleceń na realizację, zgodnie z następującymi zasadami:
 - a) w pierwszej kolejności będą realizowane zlecenia o najwyższym limicie ceny w przypadku zleceń kupna i o najniższym limicie ceny w przypadku zleceń sprzedaży,
 - b) w przypadku zleceń z równymi limitami ceny będą one realizowane według czasu przyjęcia zlecenia (zlecenie przyjęte wcześniej zostanie zrealizowane w pierwszej kolejności).
2. Zlecenia mogą być realizowane częściowo, przy czym każda częściowa transakcja będzie dotyczyć przynajmniej jednego instrumentu terminowego.

Oddział 5 Zasady ustalania kursu, realizacja zleceń i transakcji w fazie równoważenia

§ 40

1. W fazie równoważenia wyznaczany jest kurs równoważenia.
2. Kurs określony w ramach równoważenia ustalany jest w systemie kursu jednolitego, zgodnie z harmonogramem umieszczonym poniżej, z zastrzeżeniem ust. 3:

Termin	Faza notowań
Rozpoczęcie fazy równoważenia	Składanie zleceń w systemie kursu jednolitego Przyjmowanie zleceń; zlecenia mogą być modyfikowane i usuwane.
Co najmniej 2 minuty od rozpoczęcia fazy równoważenia.	Zakończenie składania zleceń Określenie kursu równoważenia, z zastrzeżeniem, jeżeli wyznaczony kurs przekracza ograniczenia wahań kursów

	transakcji, Giełda może podjąć następujące działania: a) może uznać wyznaczony kurs za rynkowy i zatwierdzić ten kurs jako kurs równoważenia na zasadach określonych w § 50, lub b) kontynuować fazę składania zleceń do czasu określenia kursu nie przekraczającego ograniczenia wahań kursów transakcji, lub do czasu zakończenia sesji.
--	---

3. Określenie kursu równoważenia może nastąpić po czasie krótszym niż 2 min jeżeli wynika to z harmonogramu notowań oraz wyznaczony kurs nie przekracza ograniczeń kursów transakcji.
4. Kurs równoważenia określany jest w taki sposób, aby osiągnąć równowagę pomiędzy popytem a podażą przy zachowaniu kolejno poniższych zasad:
 - a) maksymalizacji wolumenu obrotu,
 - b) minimalizacji różnicy między skumulowanym wolumenem w zleceniach sprzedaży i w zleceniach kupna możliwym do zrealizowania po określonym kursie.
5. Zlecenia w fazie równoważenia realizowane są zgodnie z poniższymi zasadami:
 - c) zlecenia sprzedaży złożone z limitem ceny poniżej kursu równoważenia będą zrealizowane w całości; zlecenie sprzedaży złożone z limitem ceny powyżej kursu równoważenia nie zostanie zrealizowane,
 - d) zlecenia kupna złożone z limitem ceny powyżej kursu równoważenia będą zrealizowane w całości; zlecenie kupna złożone z limitem ceny poniżej kursu równoważenia nie zostanie zrealizowane,
 - e) zlecenia kupna i sprzedaży złożone z limitem ceny równym kursowi równoważenia mogą zostać zrealizowane częściowo, w całości lub mogą nie zostać zrealizowane.
6. O kolejności realizacji zleceń złożonych z limitem ceny równym kursowi równoważenia decyduje czas przyjęcia zleceń do systemu informatycznego giełdy.
7. Zlecenia mogą być realizowane częściowo, przy czym każda częściowa transakcja będzie dotyczyć przynajmniej jednego instrumentu terminowego.
8. W przypadku braku możliwości jednoznacznego określenia kursu równoważenia, jest on wyznaczany w sposób następujący:
 - a) jeśli istnieje więcej niż jedna cena spełniająca warunki, o których mowa w ust. 4 oraz gdy różnica pomiędzy skumulowanym wolumenem kupna i skumulowanym wolumenem sprzedaży wynosi zero, kurs wyznaczany jest losowo spośród skrajnych cen spełniających warunki, o jakich mowa w ust.4,

- b) jeśli istnieje więcej niż jedna cena spełniająca warunki, o których mowa ust. 4 oraz gdy różnica pomiędzy skumulowanym wolumenem kupna i skumulowanym wolumenem sprzedaży ma te same znaki dla każdej ceny, wyznaczany jest taki kurs, który jest bliższy cenie, dla której różnica pomiędzy skumulowanym wolumenem kupna i skumulowanym wolumenem sprzedaży ma znak przeciwny,
 - c) jeśli istnieje więcej niż jedna cena spełniająca warunki, o których mowa w ust. 4 oraz gdy różnica pomiędzy skumulowanym wolumenem kupna a skumulowanym wolumenem sprzedaży ma różne znaki dla różnych cen, kurs wyznaczany jest losowo spośród skrajnych cen spełniających warunki, o jakich mowa w ust. 4.
9. Jeżeli w fazie równoważenia, określony kurs transakcji wykracza poza obowiązujące ograniczenia wahań kursów transakcji, o których mowa w § 46, Giełda zastrzega sobie prawo do konsultacji z wybranymi uczestnikami Rynku Terminowego Produktów z dostawą gazu celem potwierdzenia, iż ukształtowany w ten sposób kurs transakcji ma charakter rynkowy. Informacja pozyskana przez Giełdę, w trybie opisanym w zdaniu poprzedzającym, nie jest wiążąca dla Giełdy. Uczestnicy RTPG wyznaczają swoich przedstawicieli, odpowiednio umocowanych do udzielenia informacji, o których mowa w niniejszym ustępie.
10. Giełda publikuje listę uczestników RTPG, o których mowa w ust. 9. na swojej stronie internetowej.

Oddział 6 Transakcje na OTF

§ 41

Transakcje na OTF

1. Stroną transakcji mogą być wyłącznie Członkowie OTF dopuszczeni przez Zarząd Giełdy do działania na Rynku Terminowym Produktów z dostawą gazu.
2. Transakcje zawarte na RTPG zgłaszane są razem z transakcjami zawartymi na RDNg zgodnie z zasadami przedstawionymi w Szczegółowych zasadach obrotu i rozliczeń dla gazu na Rynku Dnia Następnego i Bieżącego gazu.
3. W przypadkach określonych w Regulaminie OTF, Giełda ma prawo do składania w imieniu Członka OTF zleceń, których realizacja doprowadzi do zmniejszenia jego zobowiązań. Zmniejszenie salda otwartych pozycji do wykonania danego Członka OTF może polegać na złożeniu w jego imieniu zleceń na RDNg. Koszty wynikające z różnicy kursów ponosi Członek OTF.

Oddział 7 Sposób ustalenia dziennych kursów rozliczeniowych oraz jego publikacja

§ 42

Dzienny kurs rozliczeniowy

1. Dzienny kurs rozliczeniowy jest wyznaczany na podstawie zleceń i transakcji zawartych w systemie notowań ciągłych po zakończeniu sesji na OTF, z dokładnością do 1 grosza (0,01 PLN) dla każdej serii notowanego na RTPG instrumentu.

2. W przypadku wystąpienia równoważenia w trakcie danej sesji do wyznaczenia dziennego kursu rozliczeniowego rozstrzygnięte równoważenie traktowane jest jako 1 transakcja, a ustalony kurs równoważenia jako kurs tej transakcji.
3. Dzienny kurs rozliczeniowy jest wyznaczany na podstawie wstępnego kursu rozliczeniowego poprzez zastosowanie w odniesieniu do wstępnego kursu rozliczeniowego zasady braku arbitrażu określonej w ust. 10.
4. Wstępny Kurs Rozliczeniowy jest wyznaczany na podstawie wyjściowego kursu rozliczeniowego poprzez zastosowanie zasad określonych w ust. 9.
5. Wyjściowy kurs rozliczeniowy może być wyznaczony według jednej z poniższych metod:
 - a) Metoda 1 - stosowana jest dla instrumentów w odniesieniu, do których została zawarta co najmniej 1 transakcja w oknie obserwacji podczas danej sesji. Okres trwania okna obserwacji jest określany przez Giełdę na podstawie ust. 11,
 - b) Metoda 2 - stosowana jest dla instrumentów w odniesieniu, do których nie została zawarta żadna transakcja w oknie obserwacji oraz została zawarta co najmniej jedna transakcja przed oknem obserwacji lub w oknie obserwacji istnieje para zleceń definiowana jako jedno zlecenie kupna i jedno zlecenie sprzedaży, spełniająca warunek najlepszej pary zleceń, o którym mowa w ust. 11 ,
 - c) Metoda 3 - stosowana jest w odniesieniu do instrumentów, dla których podczas danej sesji nie wyznaczono kursu wyjściowego metodą 1 lub metodą 2.
6. W metodzie, o której mowa w ust. 5 pkt a) kurs wyjściowy jest wyznaczany w sposób następujący:

$$kurs\ wyjściowy_{metoda\ 1} = \frac{\sum_{i=n-k+1}^n P_i}{k}$$

gdzie:

P_i – kurs ustalony dla i -tej transakcji,

n – liczba transakcji zawartych w oknie obserwacji,

k – liczba uśrednianych transakcji, wartość minimalna spośród: parametr liczba uśrednianych transakcji w oknie obserwacji, liczba transakcji zawartych w oknie obserwacji,

7. W metodzie, o której mowa w ust. 5 pkt b) kurs wyjściowy jest wyznaczany w sposób następujący:
 - a) jeśli w oknie obserwacji istnieje para zleceń definiowana jako jedno zlecenie kupna i jedno zlecenie sprzedaży spełniająca warunki najlepszej pary zleceń i nie została zawarta transakcja przed oknem obserwacji, kurs wyjściowy wyznaczony jest w następujący sposób:

$$kurs\ wyjściowy_{metoda\ 2} = \frac{P_k + P_s}{2}$$

gdzie:

P_k – cena zlecenia kupna w ramach najlepszej pary zleceń w oknie obserwacji,

P_s – cena zlecenia sprzedaży w ramach najlepszej pary zleceń w oknie obserwacji,

- b) jeśli w oknie obserwacji istnieje para zleceń definiowana jako jedno zlecenie kupna i jedno zlecenie sprzedaży spełniające warunki najlepszej pary zleceń i została zawarta co najmniej jedna transakcja przed oknem obserwacji, kurs wyjściowy wyznaczony jest w następujący sposób:

$$\text{kurs wyjściowy}_{\text{metoda 2}} = \frac{\sum_{i=n-k+1}^n P_i}{k} * \frac{\text{spread npz}}{\text{dop spread}} + \frac{P_k + P_s}{2} * \left(1 - \frac{\text{spread npz}}{\text{dop spread}}\right)$$

gdzie:

P_i – kurs ustalony dla i -tej transakcji,

n – liczba transakcji zawartych przed oknem obserwacji,

k – liczba uśrednianych transakcji, wartość minimalna spośród: parametr liczba uśrednianych transakcji przed oknem obserwacji, liczba transakcji zawartych przed oknem obserwacji, maksymalna liczba uśrednianych transakcji jest podawana przez Giełdę jako parametr,

spread npz – wartość spreadu pomiędzy zleceniem kupna i zleceniem sprzedaży dla zleceń zidentyfikowanych jako najlepsza para zleceń, spread jest wyznaczany jako iloraz różnicy pomiędzy ceną zlecenia sprzedaży, a zleceniem kupna i połową sumy ceny zlecenie kupna oraz zlecenia sprzedaży, spread jest wyrażony jako wartość procentowa,

dop spread – wartość parametru dopuszczalna szerokość spreadu dla najlepszej pary zleceń;

- c) jeśli przed oknem obserwacji została zawarta co najmniej jedna transakcja i w oknie obserwacji nie zostały złożone zlecenia spełniające warunki najlepszej pary zleceń, kurs wyjściowy wyznaczony jest w następujący sposób:

$$\text{kurs wyjściowy}_{\text{metoda 2}} = \frac{\sum_{i=n-k+1}^n P_i}{k}$$

gdzie:

P_i – kurs ustalony dla i -tej transakcji,

n – liczba transakcji zawartych przed oknem obserwacji,

- k – liczba uśrednianych transakcji, wartość minimalna spośród: parametr liczba uśrednianych transakcji przed oknem obserwacji, liczba transakcji zawartych przed oknem obserwacji, maksymalna liczba uśrednionych transakcji jest podawana przez Giełdę jako parametr.
8. W metodzie, o której mowa w ust. 5 pkt c) kurs wyjściowy jest wyznaczany w sposób następujący:

$$\text{kurs wyjściowy}_{\text{metoda 3}} = \frac{\sum_1^k \text{kurs instrumentu referencyjnego}_k * \text{współczynnik relacji}_k}{k}$$

gdzie:

współczynnik relacji_k – współczynnik wykorzystywany do wyznaczenia kursu wyjściowego metodą 3 stanowiący historyczną relację cen pomiędzy instrumentem analizowanym, a instrumentem referencyjnym,

k – liczba instrumentów referencyjnych, w przypadku instrumentu referencyjnego nadrzędnego $k=1$, w przypadku instrumentu referencyjnego równoległego, k zawiera się w przedziale od 1 do liczba notowanych instrumentów w ramach danej serii-1,

kurs instrumentu referencyjnego – wstępny kurs rozliczeniowy instrumentu referencyjnego, preferowane są instrumenty referencyjne nadrzędne względem równoległych,

9. Wstępny kurs rozliczeniowy wyznaczany jest na podstawie wyjściowego kursu rozliczeniowego korygowanego przez ostatnie zlecenie kupna lub ostatnie zlecenie sprzedaży pojawiające się w okresie końca sesji, spełniające warunki określone przez Giełdę, na podstawie ust. 11, w następujący sposób:
- a) Wstępny kurs rozliczeniowy musi być większy lub równy w stosunku do ostatniego zlecenia kupna lub mniejszy lub równy w stosunku do ostatniego zlecenia sprzedaży, z zastrzeżeniem pkt. b) poniżej,
 - b) Wstępny kurs rozliczeniowy będzie równy wyjściowemu kursowi rozliczeniowemu jeżeli nie było zleceń w okresie końca sesji.
10. Zasadę braku arbitrażu stosuje się w następujący sposób :
- a) Zasada braku arbitrażu służy dostosowaniu wstępnego kursu rozliczeniowego instrumentów podrzędnych względem nadrzędnego w skład którego wchodzi, w taki sposób aby suma iloczynów dziennych kursów rozliczeniowych instrumentów podrzędnych i nominału tych instrumentów podzielona przez nominal instrumentu nadrzędnego była równa dziennemu kursowi rozliczeniowemu instrumentu nadrzędnego. Instrumentami podrzędnymi dla instrumentu nadrzędnego są instrumenty, których termin wykonania łącznie obejmuje termin wykonania instrumentu nadrzędnego (np. dla instrumentu kwartalnego Q1/2026 (instrument nadrzędny) instrumentami podrzędnymi są instrumenty M1/2026, M2/2026, M3/2026,

- b) Dostosowanie wstępnych kursów rozliczeniowych instrumentów podrzędnych, o których mowa w pkt a) realizowane jest w kolejności od najmniej płynnych wyznaczonych metodą 3, do płynnych wyznaczonych metodą 2 i najbardziej płynnych wyznaczonych metodą 1,
 - c) Zasada braku arbitrażu ma zastosowanie, gdy suma nominału instrumentu i terminu wykonania aktualnie notowanych instrumentów podrzędnych jest równa lub większa (jedynie dla instrumentów tygodniowych względem miesięcznego) nominalowi instrumentu i terminie wykonania instrumentu nadrzędnego.
11. Do wyznaczania dziennych kursów rozliczeniowych na OTF stosowane są poniższe parametry, które zatwierdza lub zmienia Zarząd Giełdy lub upoważniony pracownik Giełdy:
- a) Okno obserwacji – okres sesji w którym zawarte transakcje i aktywne zlecenia są wykorzystywane przy wyznaczaniu kursów wyjściowych metodą 1 i metodą 2
 - b) Liczba uśrednianych transakcji w oknie obserwacji – maksymalna liczba ostatnich transakcji zawartych w oknie obserwacji jest branych pod uwagę przy wyznaczaniu kursu wyjściowego metodą 1
 - c) Liczba uśrednianych transakcji przed oknem obserwacji – maksymalna liczba ostatnich transakcji zawartych przed oknem obserwacji jest branych pod uwagę przy wyznaczaniu kursu wyjściowego metodą 2
 - d) Najlepsza para zleceń – jedno zlecenie kupna i jedno zlecenie sprzedaży, spełniające następujące warunki:
 - i) zlecenia zostały złożone podczas notowań ciągłych lub były aktywne podczas notowań ciągłych,
 - ii) każde ze zleceń tworzące najlepszą parę zleceń jest aktywne co najmniej przez okres określony przez Giełdę (definiowane jako minimalny czas aktywności najlepszych zleceń), a także muszą posiadać przynajmniej częściowy wspólny okres trwania (aktywności) podczas okna obserwacji,
 - iii) spread dla tych zleceń nie przekracza wartości dopuszczalnej szerokość spreadu,
 - iv) jeśli wystąpiła więcej niż jedna para zleceń spełniających powyższe warunki, wybiera się tę parę zleceń, która miała najmniejszy spread,
 - v) jeśli wystąpiła więcej niż jedna para zleceń spełniających powyższe warunki, wybiera się tę parę zleceń, których część wspólna trwania zlecenia zakończyła się później,
 - e) Czas minimalnej aktywności ostatniego zlecenia – parametr określa czas bezpośrednio poprzedzający koniec sesji na OTF, przez jaki zlecenie kupna lub zlecenie sprzedaży, nie może być modyfikowane i musi być aktywne podczas notowań ciągłych, aby mogło zostać uznane za ostatnie zlecenie kupna lub sprzedaży. W przypadku, gdy istnieje więcej niż jedno zlecenie kupna lub jedno zlecenie sprzedaży spełniające powyższe warunki, to spośród tych zleceń wybiera się zlecenie kupna z najwyższym limitem ceny i zlecenie sprzedaży z najniższym limitem ceny,

- f) Sezonowość dzienna dla instrumentów typu GAS_BASE – parametr informujący o tym, jak historycznie kształtowały się wartości instrumentów notowanych na odpowiednim rynku towarów giełdowych prowadzonym przez Giełdę (SPOT) wypadające w poszczególne dni tygodnia pokrywające termin wykonania danego typu instrumentu GAS_BASE w porównaniu do wszystkich dni tygodnia wchodzących w termin wykonania danego typu instrumentu. Sezonowość dzienna jest wyznaczana w pierwszym dniu kalendarzowym danego kwartału, przy wyznaczaniu sezonowości dziennej wykorzystywane są dane z rynku SPOT.
12. Zarząd Giełdy ma prawo do zmiany wyznaczonego dziennego kursu rozliczeniowego, jeżeli ze względu na brak wystarczającej płynności uzna, że takie działania są uzasadnione ze względu na interes Członków OTF, bezpieczeństwo obrotu lub zachowanie uczciwych zasad obrotu.

§ 43

Informacje o dziennym kursie rozliczeniowym przekazywane są zgodnie z § 72 niniejszego dokumentu.

Oddział 8 Ograniczenia wahań limitów cen w zleceniach oraz ograniczenia wahań kursów transakcji

§ 44

1. Zarząd Giełdy może określić ograniczenia wahań limitów cen w zleceniach lub ograniczenia wahań kursów transakcji.
2. Zarząd Giełdy może znieść lub zmienić ograniczenia wahań limitów cen w zleceniach oraz wahania kursów transakcji dla poszczególnych instrumentów lub ustalić ich wartość na innych zasadach, kierując się interesem Członków OTF lub koniecznością zapewnienia bezpiecznego obrotu.

§ 45

Ograniczenia wahań limitów cen w zleceniach (widełki statyczne)

1. Podczas sesji na RTPG w systemie notowań ciągłych i w fazie równoważenia obowiązują ograniczenia wahań limitów cen w zleceniach.
2. Ograniczenie wahań limitów cen w zleceniach obowiązuje dla poszczególnych serii instrumentów notowanych na RTPG.
3. Limit ceny w zleceniu nie może być wyższy (górne ograniczenie) lub niższy (dolne ograniczenie) od ograniczeń dla wahań limitów cen w zleceniach.
4. Zlecenia rynkowe weryfikowane są pod względem obowiązujących wahań limitów cen w zleceniach. Zlecenia, których limit ceny wykracza poza obowiązujące ograniczenia limitów cen określone w ust. 9, nie mogą zostać złożone na rynek.
5. Górny limit ograniczenia jest zaokrąglany w dół z uwzględnieniem kroku notowania, dolny limit jest zaokrąglany w górę, z uwzględnieniem kroku notowania.
6. Przed sesją zlecenia, znajdujące się poza dopuszczalnym obszarem zmienności wahań limitów cen wyznaczonym zgodnie z ust. 9, są usuwane z rynku.

7. W uzasadnionych przypadkach na wniosek Członka OTF Zarząd Giełdy bądź upoważniony pracownik Giełdy może zmienić, na czas określony, ograniczenie limitów cen w zleceniach.
8. Zmiana wysokości limitów cen w zleceniach wykonywana jest w porozumieniu z Izbą Rozliczeniową.
9. Wysokość ograniczenia wahań limitów cen w zleceniach określa Zarząd Giełdy. Informacja, dostępna jest na stronie internetowej TGE.
10. O wszystkich zmianach wielkości ograniczenia wahań limitów cen w zleceniach Giełda informuje Członków OTF drogą mailową.

§ 46

Ograniczenia wahań kursów transakcji (widelki dynamiczne)

1. Ograniczenia wahań kursów transakcji obowiązują podczas trwania sesji, zarówno w fazie notowań ciągłych, jak i w fazie równoważenia.
2. Ograniczenie wahań kursów transakcji obowiązuje dla poszczególnych serii instrumentów notowanych na RTPG.
3. Górny limit ograniczenia jest zaokrąglany w dół z uwzględnieniem kroku notowania, dolny limit jest zaokrąglany w górę, z uwzględnieniem kroku notowania.
4. Złożenie w fazie notowań ciągłych zlecenia, w wyniku którego zawarta transakcja wykracza poza obowiązujące widelki dynamiczne określone przez Giełdę, rozpoczyna fazę równoważenia na danej serii instrumentu.
5. Kurs transakcji dla danego instrumentu nie może być:
 - a) wyższy (górne ograniczenie) od ograniczeń wahań kursów transakcji
 - b) niższy (dolne ograniczenie) od ograniczeń wahań kursów transakcji.
6. Jeżeli w systemie notowań ciągłych wprowadzono zlecenie którego rezultatem byłaby, zgodnie z zasadami realizacji zleceń na OTF, transakcja o kursie wykraczającym poza ograniczenia wahań kursów transakcji notowania zostają zawieszone oraz zawieszona zostaje to zlecenie.
7. W przypadku zawieszenia notowań z przyczyn opisanych w ust. 6 następuje rozpoczęcie fazy równoważenia rynku.
8. Jeżeli określony w ramach równoważenia kurs jednolity przekracza ograniczenia wahań kursów, ustalone zgodnie z ust. 10, Giełda może nie ustalić kursu jednolitego i wydłużyć równoważenie zgodnie z § 40 ust. 2.
9. W przypadku stwierdzenia, że na skutek równoważenia możliwe jest ustalenie kursu, który mieści się w obowiązujących ograniczeniach następuje zakończenie równoważenia i ustalenie kursu jednolitego.
10. Wysokość ograniczenia wahań kursów transakcji, określa Zarząd Giełdy. Informacja dostępna jest na stronie internetowej TGE.
11. O wszystkich zmianach wielkości ograniczenia wahań kursów transakcji Giełda informuje Członków OTF drogą mailową.

Oddział 9 Zasady wyznaczania kursów odniesienia

§ 47

1. Podstawę dla ustalenia ograniczeń wahań kursów transakcji oraz ograniczeń wahań limitów cen w zleceniach dla każdej serii instrumentu notowanego na RTPG stanowi kurs odniesienia.
2. Kursem odniesienia dla instrumentu może być jego ostatni ustalony dzienny kurs rozliczeniowy, kurs ostatniej transakcji zawartej w fazie notowań ciągłych lub kurs ostatniej transakcji zawartej w fazie równoważenia na tym instrumencie, zgodnie z zasadami określonymi w niniejszym oddziale.
3. Jeżeli kurs odniesienia nie został określony, ograniczenia opisane w § 45 i § 46 nie obowiązują.

§ 48

Kurs odniesienia dla widełek statycznych

1. Kursem odniesienia dla ograniczeń limitów cen w zleceniach (widełek statycznych) jest dzienny kurs rozliczeniowy ustalony na poprzedniej sesji. Kurs ten obowiązuje zarówno w systemie notowań ciągłych jak i w fazie równoważenia.

§ 49

Kurs odniesienia dla widełek dynamicznych

1. Kurs odniesienia dla ograniczenia wahań kursów transakcji (widełek dynamicznych) obowiązuje jednakowo dla notowań ciągłych jak i w fazie równoważenia.
2. Dla danego instrumentu, będącego w notowaniach, kursem odniesienia jest kurs ostatniej transakcji zawartej na tym instrumencie w danym dniu sesyjnym. Kurs ten może zostać wyznaczony w czasie notowań ciągłych lub fazy równoważenia.
3. Jeżeli na danym instrumencie nie został wyznaczony kurs transakcyjny, o którym mowa w ust. 2, to kursem odniesienia jest jego dzienny kurs rozliczeniowy określony na sesji poprzedzającej daną sesję notowań.

Oddział 10 Równoważenie rynku

§ 50

1. Jeżeli w wyniku równoważenia kurs wyznaczony na zasadach określonych w §40 nie mieści się w obowiązujących ograniczeniach wahań kursów transakcji Giełda:
 - a) może wznowić obrót określając kurs równoważenia po uprzedniej zmianie wysokości ograniczeń wahań kursów, lub
 - b) wydłużyć równoważenie.
2. Zmiana wysokości ograniczeń wahań kursów, o których mowa w ust. 1 lit. a), obowiązuje do końca danego równoważenia umożliwiając określenie nowego kursu jednolitego, czyli nowego kursu równoważenia. Po zakończeniu danego

równoważenia wysokość ograniczeń wraca do wysokości obowiązującej podczas notowań ciągłych, o których mowa w §39.

3. W przypadku, gdy w trakcie równoważenia:

- c) w arkuszu zleceń zlecenia znajdują się wyłącznie po jednej stronie, lub
- d) gdy limit ceny w zleceniu kupna jest niższy od najniższego limitu ceny w zleceniu sprzedaży, lub
- e) gdy występuje brak zleceń

kurs nie jest określany, a równoważenie jest zakończone bez określania kursu równoważenia, a kursem odniesienia jest kurs obowiązujący w fazie danego równoważenia.

Oddział 11 Zasady obrotu instrumentami w systemie aukcji.

§ 51

Godziny prowadzenia aukcji

1. Aukcje mogą odbywać się według harmonogramu określonego w ust. 2 poniżej, od poniedziałku do piątku zgodnie z „Kalendarzem notowania i wykonania na RTPG” określonym przez Zarząd Giełdy lub upoważnionego przez Zarząd pracownik Giełdy.
2. Harmonogram aukcji

Godziny	Faza notowań
Od 14:00 do 14:15 w Dniu Obrotu	<u>Wprowadzanie zleceń przez Uczestników Aukcji</u> Wprowadzanie zleceń Uczestników w odpowiedzi na ogłoszoną aukcję. Zlecenia mogą być usuwane i modyfikowane.
Od 14:15 do 14:30 w Dniu Obrotu	<u>Wprowadzanie zlecenia Oferenta</u> Wprowadzanie zlecenia Oferenta na podstawie danych zawartych we wniosku o otwarcie aukcji.
Od 14:30 do 14:31 w Dniu Obrotu	<u>Zakończenie aukcji</u> Zakończenie aukcji i przekazanie wyników za pomocą systemu informatycznego giełdy
Do 15:30 w Dniu Obrotu	<u>Opublikowanie wyników aukcji</u> Opublikowanie wyników aukcji na stronie internetowej TGE

3. W przypadku, gdy Zarząd Giełdy wyrazi zgodę na przeprowadzenie więcej niż jednej aukcji w danym Dniu Obrotu, wówczas harmonogram aukcji zostanie opublikowany z wyprzedzeniem określonym w § 52 ust. 5.

§ 52

Otwarcie aukcji

1. Aukcja może dotyczyć wyłącznie instrumentów określonych w Załączniku pkt 1.1 i 1.2,, 1.3., 1.4.
2. Otwarcie aukcji następuje na wniosek Oferenta. Wniosek o otwarcie aukcji powinien określać co najmniej:
 - a) proponowaną datę przeprowadzenia aukcji,
 - b) rodzaj aukcji (sprzedaż lub kupno),
 - c) instrument, będący przedmiotem aukcji,
 - d) liczbę instrumentów, którą wnioskodawca zamierza sprzedać lub kupić w wyniku aukcji (wolumen aukcji),
 - e) oferowany limit ceny (limit ceny stanowi cenę minimalną w przypadku aukcji sprzedaży lub cenę maksymalną w przypadku aukcji kupna).
3. Wniosek o otwarcie aukcji należy złożyć nie później niż do godziny 15:00 w 4 dniu roboczym przed proponowanym terminem aukcji na formularzu, którego wzór określa Zarząd Giełdy, z zastrzeżeniem ust.6.
4. Aukcja może być przeprowadzona, jeżeli określona we wniosku liczba instrumentów jest nie mniejsza niż 50 (dostawa 50 MWh w każdej godzinie okresu wykonania kontraktu) z zastrzeżeniem ust.8. Zarząd Giełdy może wyrazić zgodę na otwarcie aukcji z niższym wolumenem aukcji, jeżeli uzna, że nie wpłynie to niekorzystnie na płynność na rynku.
5. Aukcja może zostać zorganizowana w każdym Dniu Obrotu według harmonogramu określonego w § 51 ust. 2. Termin otwarcia aukcji Giełda podaje do publicznej wiadomości nie później niż w 2 dniu roboczym przed dniem jej odbycia, z zastrzeżeniem ust.7. W ogłoszeniu tym Giełda podaje w szczególności:
 - a) datę aukcji,
 - b) rodzaj aukcji,
 - c) przedmiot aukcji,
 - d) wolumen aukcji.
6. W celu zabezpieczenia rozrachunków finansowych wynikających z rozliczeń transakcji danego Członka OTF, aukcja może zostać przeprowadzona na wniosek Izby Rozliczeniowej złożony w formie pisemnej w imieniu danego Członka OTF, nie później niżdwie godziny przed aukcją.
7. W przypadku określonym w ust. 5 powyżej, informację o terminie aukcji Giełda może podać do wiadomości Członków OTF w dniu aukcji.
8. Aukcja przeprowadzana na wniosek Izby Rozliczeniowej nie podlega ograniczeniu, o którym mowa w ust. 4 powyżej.

§ 53

Członek OTF może wycofać wniosek o otwarciu aukcji nie później niż w 2 dniu roboczym przed jej terminem. Członek OTF zobowiązany jest do poinformowania Giełdy o przyczynach swojej decyzji.

§ 54

Wniosek o otwarciu aukcji złożony przez Izbę Rozliczeniową, o którym mowa w § 52 ust.6 może zostać wycofany nie później niż do godziny 12:00 w dniu przeprowadzenia aukcji.

§ 55

Członek OTF oraz Izba Rozliczeniowa może dokonać zmiany oferowanego limitu ceny nie później niż do godziny 12:00 w dniu przeprowadzenia aukcji. Zarząd Giełdy może wprowadzić ograniczenie zmiany limitu ceny.

§ 56

Zasady przyjmowania, realizacji, modyfikacji i anulowania zleceń w czasie aukcji

1. Zlecenia składane w systemie aukcji powinny spełniać warunki określone w § 30 i § 32.
2. W terminie akcji zgodnie z harmonogramem określonym w § 51 Uczestnicy Aukcji mogą składać tylko zlecenia przeciwstawne.
3. W systemie aukcji dla danej serii instrumentu wprowadzana jest uznaniowość, jeżeli dla odpowiadającej jej serii instrumentu notowanego w systemie notowań ciągłych w danym dniu sesji również obowiązuje ograniczenie wynikające z uznaniowości.
4. W systemie aukcji zasada uznaniowości dotyczy zleceń składanych przez Uczestników Aukcji, z zastrzeżeniem ust. 5, i nie ma zastosowania do zlecenia Oferenta.
5. Uczestnicy Aukcji składają zlecenia z wolumenem nie mniejszym niż 5 instrumentów, z zastrzeżeniem ust. 4.
6. Na aukcję możliwe jest złożenie wyłącznie zlecenia typu Session.
7. W terminie aukcji zgodnie z harmonogramem określonym w § 51 Zlecenie Oferenta składane jest przez Giełdę w jego imieniu na podstawie wniosku o otwarciu aukcji.
8. W trakcie składania zleceń Oferent oraz Uczestnicy Aukcji mają dostęp tylko do swoich zleceń.

§ 57

Uczestnicy Aukcji mogą modyfikować własne zlecenia. Modyfikacji mogą podlegać:

- a) oferowana liczba kontraktów,
- b) limit ceny.

§ 58

Zasady zawierania transakcji i realizacji zleceń w systemie aukcji

1. Transakcje zawierane są po cenie transakcyjnej równej limitowi ceny, jaki został podany w zleceniu Uczestnika Aukcji, zgodnie z następującymi zasadami:
 - a) w pierwszej kolejności będą realizowane zlecenia o najwyższym limicie ceny w przypadku zleceń kupna i o najniższym limicie ceny w przypadku zleceń sprzedaży,
 - b) w przypadku zleceń z równymi limitami ceny będą one realizowane według czasu przyjęcia zlecenia (zlecenie przyjęte wcześniej zostanie zrealizowane w pierwszej kolejności).
2. Zlecenia mogą być realizowane częściowo, przy czym każda częściowa transakcja będzie dotyczyła przynajmniej jednego kontraktu.
3. Po zakończeniu aukcji zlecenia niezrealizowane zostają usunięte.

§ 59

Zakończenie aukcji oraz publikacja wyników

Zakończenie aukcji następuje po złożeniu zlecenia Oferenta i określeniu wyników aukcji.

§ 60

1. Po zakończeniu notowań w systemie aukcji Giełda podaje do publicznej wiadomości wyniki aukcji.
2. W przypadku aukcji rozstrzygniętej do publicznej wiadomości podawane są następujące informacje:
 - a) wolumen zawartych transakcji,
 - b) minimalna i maksymalna cena transakcyjna,
 - c) średnia ważona wolumenem cena transakcyjna aukcji (transakcji aukcyjnych).
3. W przypadku aukcji nierozstrzygniętej do publicznej wiadomości podawane są następujące informacje:
 - a) wolumen aukcji, określony przez Oferenta,
 - b) limit ceny, określony przez Oferenta,

Oddział 12 Podsumowanie warunków obrotu na RTPG

§ 61

Jednostka transakcyjna	1 kontrakt (liczba MWh uzyskana przez pomnożenie 1 MW przez liczbę godzin określoną w „Kalendarzu notowania i wykonania na RTPG”)
Krok notowania	0,01 PLN/1 kontrakt
System notowań	Notowania ciągłe, system aukcyjny dla instrumentów określonych Załączniku pkt 1.1, 1.2., 1.3., 1.4.
Maksymalna wolumen w pojedynczym zleceniu	100 kontraktów
Ograniczenia wahań kursów transakcji (widelki dynamiczne)	Obowiązuje Wartość określona przez Giełdę i podana do wiadomości na stronie internetowej TGE.
Kurs odniesienia dla ograniczeń wahań kursów transakcji (widelki dynamiczne)	Ostatni wyznaczony dla danego instrumentu dzienny kurs rozliczeniowy.
Ograniczenia wahań limitów cen w zleceniach (widelki statyczne)	Obowiązuje Wartość określona przez Giełdę i podana do wiadomości na stronie internetowej TGE.
Kurs odniesienia dla ograniczenia wahań limitów cen w zleceniach (widelki statyczne)	Ostatni wyznaczony dla danego instrumentu dzienny kurs rozliczeniowy.
Weryfikacja zleceń kupującego pod względem zabezpieczeń finansowych	Nie dotyczy
Weryfikacja zleceń sprzedającego pod względem odpowiedniej ilości praw majątkowych	Nie dotyczy

Oddział 13 Wykonanie umów zawartych na RTPG

§ 62

1. Wykonanie umów zawartych na RTPG następuje przez rozliczenie finansowe oraz dostawę fizyczną gazu.
2. Rozliczenie finansowe, o których mowa w ust. 1, odbywa się na zasadach określonych przez Izbę Rozliczeniową.
3. Dostawa fizyczna, o której mowa w ust. 1, realizowana jest zgodnie ze standardem instrumentu będącego przedmiotem umowy oraz z „Kalendarzem notowania i wykonania na RTPG” określany przez Zarząd Giełdy lub upoważnionego przez Zarząd pracownika Giełdy.
4. Wykonanie zakupionego bądź sprzedanego gazu realizowane jest zgodnie z zasadami Rynku Dnia Następnego, z zastrzeżeniem § 9.

Rozdział 5 Ograniczenie, opóźnienie, zawieszenie lub zakończenie notowań instrumentami

§ 63

1. Zarząd Giełdy ma prawo do ograniczenia, zawieszenia, opóźnienia lub zakończenia notowań na OTF na sesji prowadzonej w ramach RTPG.
2. Decyzję o anulowaniu sesji lub kursów poszczególnych instrumentów, Zarząd Giełdy może podjąć nie później niż w ciągu 30 minut od zakończenia sesji w danym dniu lub odpowiednio od zawarcia ostatniej transakcji instrumentami, których kurs podlega anulowaniu .
3. Anulowanie sesji oznacza uznanie za niezawarte wszystkich transakcji zawartych na danej sesji oraz anulowanie części zlecenia będącego podstawą ich zawarcia.
4. Anulowanie kursów instrumentów oznacza uznanie za niezawarte wszystkich transakcji, których przedmiotem były instrumenty objęte danym kodem, zawartych na danej sesji w okresie wskazanym w decyzji o anulowaniu, oraz anulowanie części zlecenia będącego podstawą ich zawarcia.
5. Zarząd Giełdy podejmując decyzję o anulowaniu sesji lub kursów poszczególnych instrumentów określa jednocześnie dalszy tok postępowania w tej sprawie, w szczególności co do ważności przekazanych na Platformę a niezrealizowanych zleceń oraz możliwości składania, modyfikowania i anulowania nowych zleceń.

§ 64

1. Zarząd Giełdy ma prawo do ograniczenia, zawieszenia, opóźnienia lub zakończenia notowań na OTF na sesji prowadzonej w ramach RTPG w przypadkach określonych w Regulaminie OTF lub wówczas jeżeli uzna, że takie działania są wskazane ze względu na interes Członków OTF oraz bezpieczeństwo obrotu.

2. W przypadkach określonych w ust. 1, Zarząd Giełdy lub upoważniony przez Zarząd pracownik Giełdy może zawiesić notowania wszystkimi lub poszczególnymi instrumentami notowanymi na RTPG na okres nie dłuższy niż do końca trwania danej sesji, powiadamiając o tym niezwłocznie Członków OTF, KNF. Izbę Rozliczeniową oraz podając przyczynę zawieszenia.
3. Prowadzący daną sesję może z powodów technicznych zawiesić obrót na poszczególnych rynkach wszystkimi lub poszczególnymi instrumentami danego rodzaju na okres nie dłuższy niż do końca trwania sesji. O zawieszeniu powiadamia się niezwłocznie Członków OTF i KNF podając przyczynę zawieszenia.
4. W przypadkach szczególnych, jeżeli przyczyny zawieszenia, o których mowa w ust. 2 lub ust. 3, nie można usunąć do końca danej sesji, Zarząd Giełdy może zawiesić notowania instrumentami na czas dłuższy niż jedna sesja. Informacja o zawieszeniu notowania i przewidywanym czasie jego wznowienia jest przekazywana niezwłocznie Członkom OTF, KNF oraz Izbę Rozliczeniową.

§ 65

1. Zarząd Giełdy lub upoważniony przez Zarząd Giełdy pracownik Giełdy, w ramach terminów, o których mowa w § 64, może zawiesić obrót instrumentami na żądanie Izby Rozliczeniowej, jeżeli wymaga tego interes i bezpieczeństwo uczestników obrotu, a w szczególności gdy zachodzi konieczność uzupełnienia depozytów zabezpieczających.
2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, obrót może być wznowiony po otrzymaniu z Izby Rozliczeniowej informacji o ustaniu przyczyn zawieszenia.

Rozdział 6 Zapobieganie zakłóceniom obrotu

§ 66

Funkcje awaryjne

1. Giełda zapewnia funkcje awaryjne takie jak:
 - a) funkcja „kasuj”,
 - b) usunięcie zleceń na wniosek Członka OTF,
 - c) anulowanie transakcji,
 - d) usunięcie zleceń Członka OTF w następstwie zawieszenia.

§ 67

W czasie trwania notowań Członek OTF może zastosować własną funkcję „kasuj” dla zleceń złożonych na rynek. Przez aktywowanie tej funkcji wszystkie rynkowe zlecenia Członka OTF zostaną automatycznie dezaktywowane.

§ 68

1. TGE może usunąć niezrealizowane zlecenia złożone na rynek przez Członka OTF w celu zapobiegania zakłóceniom obrotu na warunkach określonych w niniejszym paragrafie, zgodnych z brzmieniem art. 18 Rozporządzenia 2017/584.
2. Zdarzenie, o którym mowa w ust. 1 może mieć miejsce w następujących okolicznościach:
 - a) na wniosek Członka OTF jeżeli nie ma on technicznych możliwości, by usunąć swoje zlecenia;
 - b) gdy arkusz zleceń zawiera błędnie zduplikowane zlecenia;
 - c) w następstwie zawieszenia z inicjatywy Giełdy lub właściwego organu.
3. Usunięcie zleceń zgodnie z ust. 2 lit. a) może mieć miejsce wyłącznie po otrzymaniu od Członka OTF pisemnego Wniosku dostępnego na stronie Giełdy.
4. Przewodniczący sesji mając na uwadze bezpieczeństwo obrotu może podjąć decyzję o odrzuceniu Wniosku złożonego zgodnie z ust. 3 niniejszego paragrafu. Informacja o odrzuceniu Wniosku jest przekazywana do podmiotu wnioskującego.

§ 69

Giełda usuwa rynkowe zlecenia Członka OTF jeżeli dopuszczenie do działania na danym rynku zostało uchylone.

§ 70

1. TGE w celu zapobiegania zakłóceniom obrotu może:
 - a) wyznaczyć czas na ograniczenie generowanego przez Członka OTF obciążenia;
 - b) nałożyć dodatkowe opłaty na Członka OTF, który przekracza dozwoloną liczbę zleceń przesyłanych na sekundę;
 - c) zawiesić dostęp Członka OTF do systemu informatycznego giełdy w przypadku przekroczenia określonych przez Giełdę parametrów zgodnych z Rozporządzeniem UE 2017/584, bądź na wniosek tego Członka OTF, uczestnika rozliczającego lub KNF;
 - d) anulować transakcje w przypadku nieprawidłowego funkcjonowania mechanizmów opisanych w § 45 lub § 46;
2. TGE poinformuje Członka OTF telefonicznie o zaistnieniu sytuacji uprawniającej Giełdę do wykonania działań zgodnie z ust. 1.
3. Jeżeli Członek OTF usunie przyczyny zakłóceń obrotu TGE może zaniechać dalszego postępowania.

Rozdział 7 Anulowanie transakcji

§ 71

Zasady anulowania transakcji zawartych na RTPG oraz dane kontaktowe i wzory wniosków przedstawione zostały w „Szczegółowych zasadach anulowania transakcji” dostępnych na stronie internetowej Giełdy.

Rozdział 8 Upowszechnianie informacji giełdowych

Oddział 1 Szczegółowe zasady i tryb publikowania informacji giełdowych

§ 72

1. Informacje o wolumenie, kursach oraz wartości zawartych transakcji są udostępniane Członkom OTF za pomocą informatycznych systemów Giełdy.
2. Po zakończeniu sesji informacje o wolumenie i kursach zawartych transakcji Giełda publikuje na swojej stronie internetowej.

§ 73

W szczególnie uzasadnionych przypadkach, jeżeli wymaga tego bezpieczeństwo obrotu lub interes jego uczestników, Zarząd Giełdy może podjąć decyzję o opóźnieniu lub zawieszeniu upowszechniania informacji, podając do wiadomości publicznej przyczynę tego opóźnienia lub zawieszenia oraz, w miarę możliwości, informacje o planowanym wznowieniu upowszechniania informacji.

Oddział 2 Szczegółowe zasady udostępniania informacji giełdowych Członkom OTF

§ 74

1. Członek OTF posiada dostęp do danych i informacji giełdowych w ramach dostępu do środowiska produkcyjnego giełdowych systemów informatycznych. Dane giełdowe mogą stanowić informację poufną.
2. Członek OTF nie może udostępniać danych giełdowych, uzyskanych w ramach dostępu do środowiska produkcyjnego giełdowych systemów informatycznych, na rzecz osób innych niż osoby upoważnione zgodnie z zapisami Regulaminu OTF.
3. Dane giełdowe dostępne za pomocą środowiska produkcyjnego giełdowych systemów informatycznych mogą być wykorzystywane przez Członka OTF wyłącznie w zakresie niezbędnym do działania na Rynku Terminowych Produktów z dostawą gazu prowadzonym przez Giełdę.
4. Członek OTF nie może wykorzystywać danych giełdowych udostępnionych przez Giełdę w celu innym niż własny dozwolony użytek, w tym w szczególności nie może wykorzystywać danych giełdowych do tworzenia produktów finansowych, w tym indeksów lub instrumentów pochodnych.
5. Członek OTF nie może, bez uprzedniego zawarcia umowy, o której mowa w ust. 6, rozpowszechniać danych i informacji giełdowych, uzyskanych z giełdowych systemów informatycznych, na rzecz osób trzecich.

6. Członek OTF może zawrzeć z Giełdą lub podmiotem przez nią upoważnionym umowę o dystrybucję danych giełdowych w celu uzyskania prawa do ich rozpowszechniania na rzecz osób trzecich.

Rozdział 9 Zasady rozliczeń

§ 75

1. Szczegółowe zasady rozliczeń transakcji zawartych w zakresie instrumentów terminowych na gaz, w tym zabezpieczenie rozliczeń, opisane są w odpowiednich regulacjach Izby Rozliczeniowej, dostępnych na stronie internetowej Izby pod adresem www.irgit.pl.

Oddział 1 Rozrachunek w towarach

§ 76

Realizacja Transakcji zawartych na RTPG w zakresie instrumentów terminowych na gaz następuje poprzez zgłoszenie przez TGE saldem do Operatora Systemu Przesyłowego gazu w podziale na Kody ZUP przydzielone przez Operatora Rozliczającym Członkom Izby i odpowiednio ich klientom.

Załącznik- Standardy instrumentów notowanych na RTPG.
1. Instrumenty typu BASE – z terminem wykonania w godzinach 06:00 do 06:00 każdego dnia
1.1 Instrumenty roczne typu BASE

Nazwa instrumentu terminowego	GAS_BASE_Y- yy lub GAS_BASE-A_Y- yy, gdzie : GAS_BASE_Y – nazwa podstawowa instrumentu terminowego, GAS_BASE-A_Y - nazwa instrumentu terminowego dla systemu aukcji, yy – dwie ostatnie cyfry roku, w którym wypada termin wykonania kontraktu terminowego.
Instrument bazowy	Gaz ziemny wysokometanowy grupy E, zgodny ze standardem określonym przez Zarząd Giełdy, którego kurs jest określony na Rynku Dnia Następnego gazu, wyrażony jako PLN/MWh z dokładnością do 1 grosza.
Nominał instrumentu	1MW pomnożony przez określoną w „Kalendarzu notowania i wykonania na RTPG” liczbę godzin, która zależy od liczby dni w roku: 8760-8784 MWh.
Kurs instrumentu	Wyrażony jako PLN/MWh z dokładnością do 1 grosza.
Wartość kontraktu	Nominał instrumentu terminowego pomnożony przez kurs instrumentu terminowego.
Termin wykonania	Jeden rok kalendarzowy (od 365 do 366 dni) w godzinach od 06:00 1 stycznia roku dostawy do 06:00 1 stycznia roku następnego po roku dostawy.
Okres wykonania	Zgodnie z „Kalendarzem notowania i wykonania na RTPG”.
Okres notowania	Zgodnie z „Kalendarzem notowania i wykonania na RTPG”.
Jednostka dostawy	1MWh dla każdej godziny terminu wykonania kontraktu.
Dzień wygaśnięcia	Ostatni dzień obrotu. Ostatni dzień sesyjny ustalony w „Kalendarzu notowania i wykonania na RTPG”.
Dzień podziału	Zgodnie z „Kalendarzem notowania i wykonania na RTPG” po zakończeniu sesji w dniu poprzedzającym rozpoczęcie terminu wykonania. Instrument jest dzielony na 4 kwartalne kontrakty

	danego roku dostawy. Dodatkowo pierwszy kwartał ulega rozpadowi na trzy kontrakty miesięczne.
Pierwszy dzień obrotu nowej serii	Pierwszy dzień sesyjny ustalony w „Kalendarzu notowania i wykonania na RTPG”
Jednostka notowania	1 instrument terminowy.
Sposób rozliczenia kontraktu terminowego	Fizyczna dostawa gazu w równych ilościach w każdej godzinie terminu wykonania.
Wartość ograniczenia wahań kursów transakcji	Określone przez Giełdę, zgodnie z Warunkami Obrotu, przy czym górny limit ograniczenia jest zaokrąglany w dół z uwzględnieniem kroku notowania, dolny limit jest zaokrąglany w górę z uwzględnieniem kroku notowania.
Kurs odniesienia dla ograniczenia wahań kursów transakcji	Kurs ostatniej transakcji, dzienny kurs rozliczeniowy.
Wartość ograniczenia limitów cen w zleceniach	Określone przez Giełdę
Kurs odniesienia limitów cen w zleceniach	Ostatni dzienny kurs rozliczeniowy dla danego kontraktu.
Metoda działania ograniczenia wahań kursów transakcji	równoważenie z jednoczesnym odrzuceniem lub przyjęciem zlecenia, które wywołało równoważenie w zależności od tego co wynika z warunków realizacji zlecenia

1.2 Instrumenty sezonowe typu BASE

Nazwa instrumentu terminowego	GAS_BASE_S-X-yy lub GAS_BASE-A_ S-X-yy, gdzie : GAS_BASE_S – nazwa podstawowa instrumentu terminowego, GAS_BASE-A_S- nazwa instrumentu terminowego dla systemu aukcji, X oznacza sezon: S - sezon letni, W- sezon zimowy yy – dwie ostatnie cyfry roku, w którym wypada początek terminu wykonania kontraktu terminowego.
Instrument bazowy	Gaz ziemny wysokometanowy grupy E, zgodny ze standardem określonym przez Zarząd Giełdy, którego kurs jest określony na Rynku Dnia Następnego gazu, wyrażony jako PLN/MWh z dokładnością do 1 grosza.
Nominał instrumentu	1MW pomnożony przez określoną w „Kalendarzu notowania i wykonania na RTPG” liczbę godzin, która zależy od liczby dni w sezonie: 4368-4392 MWh.
Kurs instrumentu	Wyrażony jako PLN/MWh z dokładnością do 1 grosza.
Wartość kontraktu	Nominał instrumentu terminowego pomnożony przez kurs instrumentu terminowego.
Termin wykonania sezonu letniego (S)	Jeden sezon letni (183 dni) w godzinach od 06:00 1 kwietnia roku dostawy do 06:00 1 października roku dostawy.
Termin wykonania sezonu zimowego (W)	Jeden sezon zimowy (182-183 dni) w godzinach od 06:00 1 października roku dostawy do 06:00 1 kwietnia roku następnego po roku dostawy.
Okres wykonania	Zgodnie z „Kalendarzem notowania i wykonania na RTPG”.
Okres notowania	Zgodnie z „Kalendarzem notowania i wykonania na RTPG”.
Jednostka dostawy	1MWh dla każdej godziny terminu wykonania kontraktu.
Dzień wygaśnięcia	Ostatni dzień obrotu. Ostatni dzień sesyjny ustalony w „Kalendarzu notowania i wykonania na RTPG”.
Dzień podziału	Zgodnie z „Kalendarzem notowania i wykonania na RTPG” po zakończeniu sesji w dniu poprzedzającym rozpoczęcie terminu

	wykonania. Instrument jest dzielony na 2 kwartalne kontrakty danego roku dostawy. Dodatkowo pierwszy kwartał ulega rozpadowi na trzy kontrakty miesięczne.
Pierwszy dzień obrotu nowej serii	Pierwszy dzień sesyjny ustalony w „Kalendarzu notowania i wykonania na RTPG”
Jednostka notowania	1 instrument terminowy.
Sposób rozliczenia kontraktu terminowego	Fizyczna dostawa gazu w równych ilościach w każdej godzinie terminu wykonania.
Wartość ograniczenia wahań kursów transakcji	Określone przez Giełdę, zgodnie z Warunkami Obrotu, przy czym górny limit ograniczenia jest zaokrąglany w dół z uwzględnieniem kroku notowania, dolny limit jest zaokrąglany w górę z uwzględnieniem kroku notowania.
Kurs odniesienia dla ograniczenia wahań kursów transakcji	Kurs ostatniej transakcji, dzienny kurs rozliczeniowy.
Wartość ograniczenia limitów cen w zleceniach	Określone przez Giełdę
Kurs odniesienia limitów cen w zleceniach	Ostatni dzienny kurs rozliczeniowy dla danego kontraktu.
Metoda działania ograniczenia wahań kursów transakcji	równoważenie z jednoczesnym odrzuceniem lub przyjęciem zlecenia, które wywołało równoważenie w zależności od tego co wynika z warunków realizacji zlecenia

1.3 Instrumenty kwartalne typu BASE

Nazwa instrumentu terminowego	GAS_BASE-Q-q-yy lub GAS_BASE-A_Q-q-yy gdzie : GAS_BASE_Q – nazwa podstawowa instrumentu terminowego, GAS_BASE-A_Q - nazwa instrumentu terminowego dla systemu aukcji, q - kolejny numer kwartału roku, w którym wypada termin wykonania kontraktu terminowego, yy – dwie ostatnie cyfry roku, w którym wypada termin wykonania kontraktu terminowego.
Instrument bazowy	Gaz ziemny wysokometanowy grupy E, zgodny ze standardem określonym przez Zarząd Giełdy, którego kurs jest określony na Rynku Dnia Następnego gazu, wyrażony jako PLN/MWh z dokładnością do 1 grosza.
Nominał instrumentu	1MW pomnożony przez określoną w „Kalendarzu notowania i wykonania na RTPG” liczbę godzin, która zależy od liczby dni w kwartale: 2159-2209 MWh.
Kurs instrumentu	Wyrażony jako PLN/MWh z dokładnością do 1 grosza.
Wartość kontraktu	Nominał instrumentu terminowego pomnożony przez kurs instrumentu terminowego.
Termin wykonania	Jeden kwartał kalendarzowy (od 90 do 92 dni) w godzinach od 06:00 pierwszego dnia kwartału do 06:00 pierwszego dnia kwartału następującego po kwartale wykonania kontraktu.
Okres wykonania	Zgodnie z „Kalendarzem notowania i wykonania na RTPG”.
Okres notowania	Zgodnie z „Kalendarzem notowania i wykonania na RTPG”.
Jednostka dostawy	1MWh dla każdej godziny terminu wykonania kontraktu.
Dzień wygaśnięcia	Ostatni dzień obrotu. Ostatni dzień sesyjny ustalony w „Kalendarzu notowania i wykonania na RTPG”.
Dzień podziału	Zgodnie z „Kalendarzem notowania i wykonania na RTPG” po zakończeniu sesji w dniu poprzedzającym rozpoczęcie terminu wykonania. Instrument jest dzielony na trzy miesięczne kontrakty danego kwartału dostawy.

Pierwszy dzień obrotu nowej serii	Pierwszy dzień sesyjny ustalony w „Kalendarzu notowania instrumentów terminowych i wykonania umów”
Jednostka notowania	1 instrument terminowy.
Sposób rozliczenia kontraktu terminowego	Fizyczna dostawa gazu w równych ilościach w każdej godzinie terminu wykonania.
Wartość ograniczenia wahań kursów transakcji	Określone przez Giełdę, przy czym górny limit ograniczenia jest zaokrąglany w dół z uwzględnieniem kroku notowania, dolny limit jest zaokrąglany w górę z uwzględnieniem kroku notowania.
Kurs odniesienia dla ograniczenia wahań kursów transakcji	Kurs ostatniej transakcji, dzienny kurs rozliczeniowy.
Wartość ograniczenia limitów cen w zleceniach	Określone przez Giełdę
Kurs odniesienia limitów cen w zleceniach	Ostatni dzienny kurs rozliczeniowy dla danego kontraktu.
Metoda działania ograniczenia wahań kursów transakcji	równoważenie z jednoczesnym odrzuceniem lub przyjęciem zlecenia, które wywołało równoważenie w zależności od tego co wynika z warunków realizacji zlecenia

1.4 Instrumenty miesięczne typu BASE

Nazwa instrumentu terminowego	GAS_BASE_M-mm-yy lub GAS_BASE-A_M-mm-yy, gdzie : GAS_BASE_M – nazwa podstawowa instrumentu terminowego, GAS_BASE-A_M - nazwa instrumentu terminowego dla systemu aukcji, mm - kolejny numer miesiąca roku, w którym wypada termin wykonania kontraktu terminowego, yy – dwie ostatnie cyfry roku, w którym wypada termin wykonania kontraktu terminowego.
Instrument bazowy	Gaz ziemny wysokometanowy grupy E, zgodny ze standardem określonym przez Zarząd Giełdy, którego kurs jest określony na Rynku Dnia Następnego gazu, wyrażony jako PLN/MWh z dokładnością do 1 grosza.
Nominał instrumentu	1MW pomnożony przez określoną w „Kalendarzu notowania i wykonania na RTPG” liczbę godzin, która zależy od liczby dni w miesiącu: 672-745 MWh.
Kurs instrumentu	Wyrażony jako PLN/MWh z dokładnością do 1 grosza.
Wartość kontraktu	Nominał instrumentu terminowego pomnożony przez kurs instrumentu terminowego.
Termin wykonania	Jeden miesiąc kalendarzowy (od 28 do 31 dni) w godzinach od 06:00 pierwszego dnia miesiąca do 06:00 pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu wykonania kontraktu.
Okres wykonania	Zgodnie z „Kalendarzem notowania i wykonania na RTPG”.
Okres notowania	Zgodnie z „Kalendarzem notowania i wykonania na RTPG”.
Jednostka dostawy	1MWh dla każdej godziny terminu wykonania kontraktu.
Dzień wygaśnięcia	Ostatni dzień obrotu. Ostatni dzień sesyjny ustalony w „Kalendarzu notowania i wykonania na RTPG”.
Pierwszy dzień obrotu nowej serii	Pierwszy dzień sesyjny ustalony w „Kalendarzu notowania i wykonania na RTPG”

Jednostka notowania	1 instrument terminowy.
Sposób rozliczenia kontraktu terminowego	Fizyczna dostawa gazu w równych ilościach w każdej godzinie terminu wykonania.
Wartość ograniczenia wahań kursów transakcji	Określone przez Giełdę, przy czym górny limit ograniczenia jest zaokrąglany w dół z uwzględnieniem kroku notowania, dolny limit jest zaokrąglany w górę z uwzględnieniem kroku notowania.
Kurs odniesienia dla ograniczenia wahań kursów transakcji	Kurs ostatniej transakcji, dzienny kurs rozliczeniowy.
Wartość ograniczenia limitów cen w zleceniach	Określone przez Giełdę
Kurs odniesienia ograniczenia limitów cen w zleceniach	Ostatni dzienny kurs rozliczeniowy dla danego kontraktu.
Metoda działania ograniczenia wahań kursów transakcji	równoważenie z jednoczesnym odrzuceniem lub przyjęciem zlecenia, które wywołało równoważenie w zależności od tego co wynika z warunków realizacji zlecenia

1.5 Instrumenty tygodniowe typu BASE

Nazwa instrumentu terminowego	GAS_BASE_W-ww-yy: GAS_BASE_W – nazwa podstawowa instrumentu terminowego, ww - kolejny numer tygodnia roku, w którym wypada termin wykonania kontraktu terminowego, yy – dwie ostatnie cyfry roku, w którym wypada termin wykonania kontraktu terminowego.
Instrument bazowy	Gaz ziemny wysokometanowy grupy E, zgodny ze standardem określonym przez Zarząd Giełdy, którego kurs jest określony na Rynku Dnia Następnego gazu, wyrażony jako PLN/MWh z dokładnością do 1 grosza.
Nominał instrumentu	1MW pomnożony przez określoną w „Kalendarzu notowania wykonania na RTPG” liczbę godzin, która zależy od liczby godzin w dobie: 167-169 MWh.
Kurs instrumentu	Wyrażony jako PLN/MWh z dokładnością do 1 grosza.
Wartość kontraktu	Nominał instrumentu terminowego pomnożony przez kurs instrumentu terminowego.
Termin wykonania	7 kolejnych dni w godzinach od 06:00 w poniedziałek do 06:00 w następny poniedziałek.
Okres wykonania	Zgodnie z „Kalendarzem notowania i wykonania na RTPG”.
Okres notowania	Zgodnie z „Kalendarzem notowania i wykonania na RTPG”.
Jednostka dostawy	1MWh dla każdej godziny terminu wykonania kontraktu.
Dzień wygaśnięcia	Ostatni dzień obrotu. Ostatni dzień sesyjny ustalony w „Kalendarzu notowania i wykonania na RTPG”.
Pierwszy dzień obrotu nowej serii	Pierwszy dzień sesyjny ustalony w „Kalendarzu notowania instrumentów terminowych i wykonania umów”
Jednostka notowania	1 instrument terminowy.

Sposób rozliczenia kontraktu terminowego	Fizyczna dostawa gazu w równych ilościach w każdej godzinie terminu wykonania.
Wartość ograniczenia wahań kursów transakcji	Określone przez Giełdę, zgodnie z Warunkami Obrotu, przy czym górny limit ograniczenia jest zaokrąglany w dół z uwzględnieniem kroku notowania, dolny limit jest zaokrąglany w górę z uwzględnieniem kroku notowania.
Kurs odniesienia dla ograniczenia wahań kursów transakcji	Kurs ostatniej transakcji, dzienny kurs rozliczeniowy.
Wartość ograniczenia limitów cen w zleceniach	Określone przez Giełdę
Kurs odniesienia dla ograniczenia limitów cen w zleceniach	Ostatni dzienny kurs rozliczeniowy dla danego kontraktu.
Metoda działania ograniczenia wahań kursów transakcji	równoważenie z jednoczesnym odrzuceniem lub przyjęciem zlecenia, które wywołało równoważenie w zależności od tego co wynika z warunków realizacji zlecenia